

esquerra nacional

MAIG - JUNY 2000 NÚMERO 20

CATALUNYA VOL VIURE EN PAU!

*L'operació espanyolista
de la Desfilada és derrotada
per la mobilització ciutadana*

Conferència Nacional
*pel creixement social
del projecte de progrés i sobirania*

Manresa, 8 de juliol

*ERC, referent de la
Catalunya activa*

**PER ASSISTIR
A LA CONFERÈNCIA
CAL INSCRIURE'S-HI
PRÈVIAMENT
DATA LÍMIT: 22 DE JUNY**

AGENDA NACIONAL

Juny

dl	dm	dc	dj	dv	ds	dg
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

Juliol

					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

24 juny **SANT JOAN. FESTA DELS PAÏSOS CATALANS**

1 juliol **MANIFESTACIÓ DEL DIA DE L'ORGULL GAI I LESBIÀ
BARCELONA**

8 juliol **CONFERÈNCIA NACIONAL
MANRESA**

20-21-22-23 juliol **ACAMPADA JOVE ARBÚCIES'2000
ARBÚCIES**

SOL-LICITUDS D'AFILIACIÓ

Durant els mesos de gener i febrer es van rebre a la Secretaria Nacional d'Organització i Finances 83 sol·licituds d'afiliació a ERC, i ja en van 208 enguany.

FEDERACIONS REGIONALS

Manel Collado, nou president d'ERC-País Valencià

El Congrés d'ERC al País Valencià celebrat el passat 14 de maig, a Castelló de la Plana, va escollir com a nou president a Manel Collado, en substitució d'Àngel Molina, que deixà aquesta responsabilitat després d'exercir-la durant els darrers cinc anys.

Manel Collado, de 43

anys, és militant d'ERC des del 1993, any en que fundà la secció local d'ERC a Castelló de la Plana. En les eleccions municipals del 1995 i del 1999 encapçalà les llistes d'ERC i del Front pel País Valencià, a Castelló de la Plana, respectivament, i en les eleccions al Congrés de Diputats espanyol del 1996 en-

Manel Collado

capçalà la llista d'ERC, també per la circumscripció de Castelló de la Plana.

Jaume Sitjà, nou president d'ERC-Federació de Girona

El Congrés d'ERC a la Federació de Girona celebrat el passat 20 de maig, a Santa Coloma de Farners, va escollir com a nou president a Jaume Sitjà, en substitució de Miquel Hortós, president des del 1997.

Jaume Sitjà, de 33 anys,

inicià la seva militància política als 16 anys al Casal Independentista de Banyoles. Entre el 1993 i el 1995 va ser regidor de l'Ajuntament banyolí per la Candidatura d'Unitat Popular. El 1996 s'afilià a ERC, i des del 1998 era president comarcal

Jaume Sitjà

d'ERC-Pla de l'Estany.

FUNDACIÓ JOSEP IRLA

ACORD COMERCIAL ENTRE LA FUNDACIÓ JOSEP IRLA I IT GROUP (UNI2)

Tots i cadascun dels afiliats i simpatitzants que ho demanin expressament, tindran un descompte del 10% en totes les trucades interprovincials i internacionals.

MÉS INFORMACIÓ A LA FUNDACIÓ JOSEP IRLA (93.425.21.75) I IT GROUP (93.291.76.86)

ACORD COMERCIAL ENTRE LA FUNDACIÓ JOSEP IRLA I FERCAM (CORREDURIA D'ASSEGURANCES)

Assistència sanitària · Accidents · Protecció jurídica · Vida · Jubilació · Pensions · Inversió · Llar Comerç · Indústries · Tallers · Responsabilitat civil general i professional · Embarcacions
Subsidis per malaltia · Crèdit · Caució · Construcció i muntatge · Transports

MÉS INFORMACIÓ A FERCAM (telèfon exclusiu 93.300.15.85) i fercam@bsab.com

CONTRACTAR QUALSEVOL D'AQUESTS SERVEIS ÉS COL·LABORAR AMB LA FUNDACIÓ JOSEP IRLA

El tret per la culata

→ DAVID MINOVES

PRESIDENT DE LA FEDERACIÓ DE BARCELONA D'ERC

Els brillants cervells del PP no podien ni imaginar-se el ridícul que farien quan van planificar una desfilada militar pels carrers de Barcelona, per celebrar el dia de les Forces Armades, amb l'objectiu de popularitzar l'exèrcit entre els habitants de les «províncies més desafectes». L'espanyolisme *cañí* té aquestes coses.

I els barcelonins tenim les nostres, com ara una llarga tradició antimilitarista. Ja el 4 de maig de 1773, en el primer intent d'aplicar les lleves a Catalunya, esclatà a Barcelona una oposició que fou durament reprimida per l'exèrcit. Des d'aleshores, episodis com el bombardeig de Barcelona per Espartero des del Castell de Montjuïc el 1842, o el bombardeig de les poblacions obreres del pla de Barcelona (Sant Andreu, Sant Martí, Sants i Gràcia) l'abril de 1870, o els afusellaments del juliol de 1909 després de la Setmana Tràgica, no han ajudat gaire

a popularitzar aquesta institució en l'imaginari col·lectiu dels catalans. I per acabar amb aquest breu exercici de memòria històrica, només cal recordar l'aixecament militar de juliol de 1936 contra la legalitat republicana, el bombardeig de Barcelona per part dels avions feixistes i la posterior ocupació del territori català per part del mateix exèrcit que afusellà el President Lluís Companys.

Però també hem rebutjat la desfilada perquè som demòcrates i no ens agrada una institució que fomenta l'autoritarisme, la submissió, la irracionalitat, el masclisme, els principis d'obediència cega i disciplina castrense mitjançant la por i el patriotisme xenòfob.

I finalment també hem rebutjat la desfilada per hipòcrita. S'ha volgut manipular l'opinió pública, presentant l'exèrcit espanyol com un cos renovat, com una força pacificadora a la que cal reconèixer unes funcions humanitàries que no li són pròpies, però que oportunament barrejades en escenaris com Bòsnia o Kosovo —on varen coincidir en l'espai i en el temps amb iniciatives humanitàries de cooperació inter-

nacional per part de diverses ONG i de gran part de la societat civil catalana— poden confondre els ciutadans.

Per altra banda és prou sabut que les intervencions militars multinacionals als Balcans han arribat tard i malament, no han assolit els objectius d'aturar el genocidi dels pobles bosni i albanès i no han estat capaços de protegir la democràcia ni els drets humans als territoris que han estat sota la seva tutela.

A més, els contingents que ha destinat l'exèrcit espanyol per aquestes tasques és només una petita part del total i, per tant la resta no fa aquesta funció que ens volen fer creure, i de fet no fan cap funció pràctica per als interessos de la majoria que diu defensar. Però el que no s'ha dit és que el comerç internacional d'armes és un negoci lucratiu per Espanya, venent armes a països que no compleixen els criteris establerts per la legislació europea, que violen sistemàticament els drets humans i estan immersos en conflictes bèl·lics. Ni tampoc s'ha explicat que mantenir l'exèrcit espanyol ens costa més de 6.000 milions de pessetes diàries.

És per això que hem estat molts els que, participant dels actes organitzats per la Plataforma per la Pau, per ERC o per les JERC, hem sortit al carrer a mostrar el nostre rebuig.

Res a dir sobre l'actitud del PP: en la seva línia militarista patriòtera, potser donant una mica més de joc al sector ultra que aglutina. En quant al paper de CiU: una de freda i una de calenta, com ens tenen acostumats. Menció especial ens ha de merèixer l'actitud vergonyant de l'alcalde Joan Clos i l'actuació impresentable de certs agents de la Guàrdia Urbana reprimint les mobilitzacions al carrer.

En quant als resultats, aquests canten: victòria pacifista per golejada. Per justificar la desfilada han hagut d'emboïllar-se amb la bandera catalana; han hagut d'escudar-se en exposicions fotogràfiques i suposades col·laboracions de presumptes ONG; han canviat el lloc i la direcció de la desfilada fins a quatre vegades i els hem arraconat al passeig Rius i Taulet. I finalment, els hi hem donat el cop de gràcia multiplicant-nos al Parc de la Ciutadella.

ESQUERRA NACIONAL

DIRECTOR

JOSEP VALL

CAP DE REDACCIÓ

ÀNGEL RAMOS

REDACCIÓ

DANIEL CONDEMINAS

EDUARD LÓPEZ

COL·LABORADORS

D'AQUEST NÚMERO

JESÚS MAESTRO

JOSEP ROVIRA

JOSEP PUIGTIÓ

AGRAÏMENTS

MARCEL LLADÓ

PEPE ENCINAS

DISSENY GRÀFIC

JOSEP VALL

CORRECCIÓ LINGÜÍSTICA

ÀNGEL RAMOS

REDACCIÓ

ERC

SECRETARIA D'IMATGE I COMUNICACIÓ

VILLARROEL, 45

08011 BARCELONA

TELÈFON 93 453 60 05

FAX 93 323 71 22

SUBSCRIPCIONS

MONTSE ROMEU

TELÈFON 93 453 60 05

CORREU ELECTRÒNIC

IMATGE@ESQUERRA.ORG

WEB

WWW.ESQUERRA.ORG

EDITA

FUNDACIÓ JOSEP IRLA

DIPÒSIT LEGAL

B-3690-1998

IMPRESSIÓ

IMPRINTSA

A LES PENES, PUYALADES ■ MANUEL PUYAL

Un policia militar interromp per la força l'acció de les JERC de protesta contra la Desfilada, el 10 de maig davant el Govern Militar de Barcelona.

© MARC VILA / EL MUNDO

El PP perd la batalla de Barcelona

La resposta cívica del 20 i del 27 de maig a Barcelona han demostrat que la majoria absoluta del PP, lluny de desmobilitzar la ciutadania ha esperonat gent molt diversa en favor de les llibertats i el país. El que havia de ser una passejada triomfant dels signes més rancis de l'espanyolisme, va acabar esdevenint un via crucis per al gabinet Aznar.

Quan a inicis de la primavera, el ministeri de Defensa i l'alcaldia de Barcelona iniciaven els preparatius per a una espectacular desfilada de l'exèrcit espanyol pel mateix itinerari que 61 anys abans havien recorregut quan ocuparen la ciutat, poc s'imaginaven els organitzadors que aquest acte esdevindria catalitzador d'una de les més importants expressions d'afirmació dels valors de la llibertat, la pau i el país d'aquests darrers anys. Als primers posicionaments crítics del món polític, li seguí ràpidament l'autoorganització del teixit associatiu del país que —agrupant a la Plataforma per la Pau més de 130 entitats del més ampli ventall possible— trencà la imatge de pretesa normalitat «espanyola» que l'acte militar pretenia projectar sobre la capital catalana i ajuntava una plural i alhora unitària expressió de pacifisme i catalanitat.

Les primeres expressions del malestar de la gent davant la programada desfilada iniciaren la llarga i tragicòmica peregrinació de la ubicació definitiva de la desfilada pels carrers de la ciutat, cada cop en llocs més apartats del centre de la ciutat, per acabar en un carrer amagat de les grans vies urbanes.

Clos marca el pas amb entusiasme

A nivell institucional, amb

resistències i tensions però, tot anà cremant etapes. El primer episodi important de controvèrsia es va esdevenir al consistori barceloní quan, al ple de finals d'abril, el PSC s'aliava amb els regidors del PP per impedir que les mocions contràries a la desfilada presentades pels seus socis de govern d'ERC i IC-V, així com per CiU poguessin prosperar. L'alcalde Clos, intentant desentendre's de cap responsabilitat política en l'afer, va arribar a afirmar que «no es pot discutir segons què amb l'exèrcit». Un argument de gruix democràtic, sens dubte.

Enmig, un govern de la Generalitat que instrumentalitzà intel·ligentment la seva inicial marginació en l'organització de l'acte per poder marcar distàncies amb el govern espanyol, i així mediatitzar el paper d'un president català que li pertocava —si hi anava— esdevenir la primera autoritat civil a l'acte, donada l'absència d'Aznar.

Finalment, a pocs dies de la desfilada, una iniciativa parlamentària genèrica en favor de la cultura de la pau, permeté que al ple de la cambra catalana es pronunciés un contundent discurs pacifista en boca del grup d'ERC.

Trillo mobilitza les ONG ...contra la desfilada

El nou ministre de Defensa entengué ben aviat

que calia ensucrar al màxim possible l'aparença de la desfilada militar i, a banda de subratllar les «missions de pau» —qüestionables per la seva autèntica utilitat— d'algunes de les seves unitats, intentà confondre l'opinió pública en dues ocasions, afirmant amb tota solemnitat que aquesta comptaria amb la participació de diverses ONG. El resultat però, va ser contrari als interessos del PP: les ONG catalanes no només desautoritzaren aquestes preteses informacions, sinó que en molts casos reforçaren el compromís d'aquestes en els actes d'oposició d'aquestes a la desfilada.

Mentre l'expresident del Congrés dels Diputats procurava en les seves vingudes a Barcelona presentar una visió amable de la desfilada, el seu company de gabinet Josep Piqué executava amb tota precisió el clàssic paper del «ministro catalan» dels governs franquistes, criminalitzant l'actitud del moviment pacifista en relacionar-lo sense cap mirament amb l'entorn etarra, cosa que no aconseguí el més mínim impacte ciutadà a casa nostra.

El paper dels partits catalans

Mentre ERC i IC-V mantingueren en tot moment una actitud coherent i sense fisures, les altres dues altres formacions de tradició democràtica seguiren una trajectòria força menys rectilínia.

CiU, seguint la seva tradicional estratègia en aquells temes que li poden comportar algun desgast, desplegà en tot moment un potent ventall de gestos i declaracions —en les dues direccions— que li permeteren nedar i guardar la roba amb relativa facilitat. Només en els dies finals previs a la desfilada, la irritació nacionalista del PP li feu engegar una forta polèmica mediàtica que feu pensar —fugaçment— en un esberlament en les relacions amb la formació liderada per Jordi Pujol, fins que la trobada de Duran i Lleida i Trias amb Rajoy dos dies més tard, deixava clar que el clima d'entesa en els temes fonamentals no havia canviat en res entre els dos socis de legislatura al Principat.

Dins del PSC no tot van ser unanimitats: mentre les JSC reclamaven un canvi d'actitud a Joan Clos, Ciutadans pel Canvi feien públic un comunicat obertament contrari a la desfilada. Davant d'aquestes crítiques, el posicionament de la cúpula del PSC, favorable a la desfilada, no volgué passar desapercebut; a les facilitats i suport donats per l'alcalde de

Barcelona als organitzadors, se sumà la presència de Pasqual Maragall, Narcís Serra i Joaquim Nadal a la tribuna de convidats, acompanyats per un *holigan* de l'espectacle marcial: Josep Borrell.

Els CFSE recuperen el seu paper de força «d'ordre públic»

Si la policia espanyola desplegava a Montjuïc més efectius que els propis militars que desfilaven, temerosos de no se sap quina reacció ciutadana, les seves actuacions fora de l'espai de la desfilada recordaren el tradicional paper repressor d'aquest cos. Si a la matinada els dos-cents joves acampats al centre de la plaça d'Espanya eren desallotjats sense contemplacions i s'esparracaren les seves tendes, al migdia carregaven amb pilotes de goma i porres contra manifestants i vianants pel carrer de Tarragona, tot protegint rere les furgonetes un grupet de feixistes que llençaven pedres contra els pacifistes.

Accions exitoses i mobilitzacions multitudinàries

Al llarg de les darreres setmanes abans de la desfilada proliferaren una munió d'accions de protesta, que tingueren com a inici l'acte del 10 de maig de les JERC davant del govern militar de Barcelona —amb agressions per part de la policia mili-

tar— i que proseguiren la següent setmana amb la visita del ministre de Defensa a Barcelona, aconseguint que la seva anada del Palau de la Generalitat a l'Ajuntament fos tot menys un passeig triomfal per la plaça de Sant Jaume, malgrat la violència emprada per alguns membres de la Guàrdia Urbana. L'últim capítol de les accions tingué com a objectiu el mateix ministeri de Defensa a Madrid; mentre, les tendes de campanya omplien la gespa de la plaça d'Espanya en una acampada que simbolitzava a l'entrada de la ciutat el sentir de molts dels seus ciutadans i ciutadanes.

A banda d'aquestes accions puntuals, l'èxit de la mobilització contra la desfilada s'expressà a la manifestació convocada per la Plataforma per la Pau just una setmana abans de la desfilada, i que aplegà varies desenes de milers de ciutadans que ompliren el centre de la ciutat amb una llarga i cívica marxa.

Finalment, el mateix 27 de maig, mentre l'exèrcit espanyol desfilava finalment però sense aviació, tancs, legió ni guàrdia civil, el Parc de la Ciutadella acollia més de 45.000 persones en un festival per la pau que, més enllà de l'èxit d'assistència, esdevenia el millor contrapunt d'una jornada que havia ja fracassat definitivament com a operació política del PP a Catalunya.

Una immensa estelada independentista recordà a l'exèrcit espanyol que la seva presència pels carrers de Barcelona no era ben rebuda.

© FRANCESC MELCION / AVUI

La ponència «ERC, referent de la Catalunya activa» inicia la reflexió per al proper cicle

La tramesa a totes les seccions locals, així com a aquells militants que ho han sol·licitat, de l'esborrany de la ponència «ERC, referent de la Catalunya activa» ha marcat l'inici del debat de la Conferència Nacional pel creixement social del projecte de progrés i sobirania, que culminarà el 8 de juliol a Manresa.

Fins el 28 de juny, la Comissió Redactora de la ponència, formada per **Ernest Benach, Carles Bonet, Josep Huguet, Carme Porta, Jordi Portabella i Joan Puigcercós**, haurà de negociar amb els esmenants la incorporació, transacció o refús de les esmenes, que en aquest darrer cas, si no són retirades pels seus autors, seran objecte de debat en el Ple de la Conferència.

La Conferència web

La Conferència Nacional està especialment oberta a tota la ciutadania, mitjançant la web d'ERC des de la qual es pot consultar l'esborrany de la ponència i fer-hi arribar aportacions, que seran recollides al text final si ho considera oportú la Comissió Redactora. En cas contrari

aquestes aportacions decauran.

Via internet també es realitzaran uns **xats** (converses interactives entre un convidat i els internautes que s'hi connecten) que tindran per protagonistes **Carles Bonet**, el 30 de juny, i **Josep-Lluís Carod-Rovira** el 6 de juliol.

També tindrà lloc, a la web, una petita enquesta sobre ERC on tothom pot participar-hi.

El Ple

Per participar en el Ple de la Conferència Nacional, el 8 de juliol a Manresa, cal inscriure's-hi prèviament mitjançant la butlleta d'inscripció que tota la militància ha rebut a casa seva conjuntament amb la convocatòria. La data límit d'inscripció és el 22 de juny.

Activitats complementàries

La Conferència acollirà també un parell de taules rodones amb la participació de persones no vinculades orgànicament a ERC.

I finalment personatges destacats de la vida pública del país faran unes petites intervencions en directe o en vídeo.

Ernest Benach i Carles Bonet, presentant l'esborrany de la ponència de la Conferència Nacional.

© JON SANCHEZ / EL PAIS

OPINIÓ

Activa't

→ CARLES BONET

VICESECRETARI GENERAL D'ESTUDIS I PROGRAMES

El 14 de juny de 1997 es va fer la primera Conferència Nacional sota el lema «Enfortim l'esquerra nacional». L'objectiu fonamental era encarar el discurs per al cicle polític que s'albirava marcat per la poderosa bipolarització Pujol-Maragall. Volíem demostrar (i demostrar-nos) que ERC té un projecte propi, històric i vigent. Un projecte d'esquerra, independent de grups econòmics, bancaris o mediàtics, i no supeditat als interessos de cap altra força política.

I ERC ha fet un gran paper. Ha superat una escissió, una bipolarització i ha recuperat la representació a totes les institucions. Algú ha volgut qüestionar la nostra independència titllant-la, despectivament, d'equidistància, però hem d'estar satisfets de com hem superat la prova afermant-nos com el tercer partit municipalista, com a partit d'esquerres, sòlidament liderat i cada cop més influent en la societat.

Ara ens trobem davant d'un nou cicle, i no és que hem d'abominar del discurs anterior, sinó que l'hem d'adaptar a les noves circumstàncies. Hi ha una majoria absoluta del PP, que amenaça la minsa autonomia, i que deixa a CIU, no només sense capacitat de decisió a Madrid, sinó atrapada al Par-

lament. Hi ha també l'expectativa del postpujolisme, amb una pugna entre CDC i UDC pel lideratge.

Hom pot tenir la sensació, vint anys després de la posada en marxa d'aquest Estatut, que estem allà on erem, atesa la prepotència nacionalista espanyola que traspua el PP. No hi ha dubte que el nacionalisme espanyol més explícit, torna, però bé que més jove, amb més mitjans i més desvergonyit. Per altra banda, hi ha una desorientació general de les esquerres davant les «fàcils i senzilles» receptes del neoliberalisme.

Davant d'aquest panorama, però, no ens podem desmoralitzar, no s'hi val a ser pessimistes. No és amb pessimisme i passivitat que es combat el triomfalisme hipnotitzador de la dreta espanyolista, sinó amb activitat i amb optimisme. Vicens Vives afirmava que el catalanisme és un «estat d'esperit» i que està basat en l'optimisme, en estar convençuts de les capacitats de la nostra societat per a sobreposar-se i per a ser innovadora. Deia, sobretot, que el catalanisme era la connexió de Catalunya amb Europa.

És doncs amb aquesta mentalitat que hem d'encarar el proper cicle electoral. Hem de donar un tomb al

tòpic interessat de que som un partit només resistencialista o que som una estàtua d'immaculat marbre de coherència o que som un partit simplista i poc madur. ERC és i té vocació de continuar sent un partit constructiu, que participa de la complexitat quotidiana, que està decidit a fer treballar la seva posició estratègica. Que està determinat a córrer la cursa del postpujolisme. Un partit responsable, capaç, obert, útil i de govern.

ERC encara aquest nou cicle polític amb determinada voluntat de ser «referent de la Catalunya activa». Referent de la gent que no es resigna. Referent de la gent que aspira a una societat avançada de l'ordre de la millor socialdemocràcia del nord d'Europa. De la gent que creu en una societat activa, avançada, culta, solidària, autoexigent, europea, autoorganitzada, participativa, competent, responsable.

En aquesta Conferència doncs, hem de posar les bases per al discurs d'ERC per al nou cicle polític, a fi que ERC participi de la necessària reflexió de les esquerres, per a inserir més ERC dins de la societat. ERC partit modern, obert, útil, dinàmic i de govern. ERC partit per a Europa i per al segle XXI. Activa't!

L'HORARI PREVIST

- 9,30 Lliurament d'acreditacions
- 10 Obertura
- 10,15 Elecció de la Mesa
- 10,30 Ponència. Debat i votacions
- 12,30 Taules rodones
- 14 Dinar
- 16,30 Comunicacions dels convidats
- 17,30 Conclusions de la Conferència web
- 18 Cloenda

En negreta, el Programa oficial de la Conferència Nacional
En rodona, les activitats complementàries

ON SE CELEBRA LA CONFERÈNCIA I COM ARRIBAR-HI

© SILVA BÜTTA / LA MARMARA

ERC celebra el 69è aniversari de la República Catalana

Com cada any el 14 d'abril, aniversari de la proclamació de la República Catalana, ERC organitzà desenes de sopars per celebrar aquest fet històric protagonitzat pel nostre partit.

La fotografia —amb **Josep-Lluís Carod-Rovira** i **Jordi Ausàs** en primer terme— recull un moment previ al sopar celebrat a Vilanova de la Barca que aplegà uns 250 militants.

© ARJÚ D'ERC

ERC present al carrer per Sant Jordi

Tot i que el pont de la Setmana Santa augurava un Sant Jordi deslluït, a l'estand situat a la Rambla Barcelona, on van signar llibres

Josep-Lluís Carod-Rovira, **Josep Huguet** (a la fotografia), **Joan Ridao** i **Victor Alexandre**, l'afluència de públic va ser força nombrosa.

© ÀNGEL RAMOS

ERC celebra el 1r de Maig

ERC celebrà el 1r de Maig a Barcelona amb un acte polític davant el monument a Francesc Layret. Durant l'ac-

te van pendre la paraula, **Josep Huguet**, **Àngels Coté** —a la fotografia—, **David Minoves** i **Uriel Bertran**.

© BERNAT GONZ

ERC i el FPV commemoren a València la Batalla d'Almansa

Els actes de commemoració d'enguany es van celebrar el 6 de maig, enlloc del tradicional 25 d'abril, per la coincidència amb la Setma-

na Santa. La fotografia recull la pancarta amb la qual ERC i el Front pel País Valencià (FPV) acudiren a la manifestació.

El retorn del patrimoni històric d'ERC cada cop més aprop

Xavier Vendrell, Josep-Lluís Carod-Rovira i Joan Ridao.

© ÀNGEL RAMOS

El 18 d'abril acabà el plaç de presentació de documentació per reclamar indemnitzacions pels béns incautats

pel franquisme, segons la llei de retorn del patrimoni històric aprovada la passada legislatura.

Aquell mateix dia ERC feia públic un primer balanç de les propietats que reclama a l'Estat espanyol. I ho feia davant l'Hotel Calderon de Barcelona que en els anys 30 va ser un immoble llogat per ERC on s'allotjava la seu de la Federació de Barcelona, l'emissora Esquerra i Ajut Català.

ERC ha presentat 700 expedients on estan documentats uns 200 locals de propietat, uns 300 de lloguer i uns 200 comptes corrents embargats.

Carod-Rovira i Ribó d'acord en reforçar la identitat plural de les esquerres

Els màxims dirigents d'ERC i IC-V, **Josep-Lluís Carod-Rovira** i **Rafael Ribó**, van celebrar el 18 de maig un esmorzar de treball per analitzar l'actual situació de les esquerres a Catalunya.

Carod-Rovira i **Ribó** van coincidir en assenyalar que les esquerres a Catalunya tenen una identitat plural i que cap formació —en al·lusió al PSC— pot pretendre hegemonitzar aquest espai.

Carod-Rovira subratllà que «**ERC és una formació amb identitat pròpia, i des de la nostra identitat i autonomia, estem oberts a col·laborar amb totes les forces catalanes de tradició democràtica**» però que «**en cap**

Rafael Ribó i Josep-Lluís Carod-Rovira, durant l'esmorzar.

© CLARA ISAMAT / ABC

moment ens posarem sota la tutela de ningú ni «**farem una política subordinada a cap interès que no sigui el que ERC decideixi**».

Ribó subscriu aquestes

paraules i va afegir, en la mateixa línia i en al·lusió a Maragall, que ningú es pot erigir en «**pal de paller**» perquè l'alternativa no s'ha de construir «**des d'un sol partit**».

ERC assisteix als Congressos del Sinn Féin i del Parti Québécois

El 8 i 9 d'abril es va celebrar el 94è Congrés Anual del Sinn Féin (Ard Fhéis), a Dublín, amb l'assistència de nombroses representacions estrangeres convidades, entre elles ERC, que va ser representada pel secretari de Política Internacional, **Jesús Maestro**.

Entre les delegacions internacionals s'hi comptava el Congrés Nacional Africà, BNG, EH, PCF, Conculca Naziunalista de Còrsega, Front Polisario i representants del Partit Republicà i el Partit Demòcrata dels EUA. A la sessió inaugural hi van assistir una vintena de delegacions diplomàtiques acreditades davant el govern irlandès.

Les sessions congressuals es van dedicar a debatre els documents que han de guiar l'actuació del partit en el proper any. En especial va destacar l'esforç del Sinn Féin per a deixar de ser percebut per la ciutadania com

una formació amb només una prioritat política, la reunificació de l'illa, i es van estudiar diverses actuacions en els camps sindical, ecologista, econòmic i polític. En tot cas el més important van ser les declaracions dels màxims dirigents, els quals apostaren clarament per un retorn de l'autonomia a l'Ulster i el seguiment del procés de pau.

En el moment de la celebració del Congrés el Govern de Stormont i l'Estatut d'Autonomia d'Irlanda del Nord eren en suspens. És per això que el partit va llençar clars missatges en referència al compliment dels acord de pau, a la necessitat que els unionistes refrendessin la seva aposta per la pau, i que el Govern de Tony Blair fes els gestos oportuns per a restablir l'autonomia a l'Ulster. El desarmament de l'IRA, la inspecció dels seus arsenals, que varen servir com a

excusa per a aturar el procés de pau, no podien servir com a tapadora de la manca de voluntat de part dels unionistes radicals de seguir i completar el procés endegat ara fa quatre anys. El restabliment del Parlament de Stormont les darreres setmanes són una victòria del sector moderat unionista i, en especial, de l'actual direcció del Sinn Féin, que ha aconseguit una inspecció de les armes de l'IRA, i, en conseqüència, tirar endavant els acords de 1998, en especial en referència a la treva indefinida i a una solució pacífica del conflicte nord-irlandès.

D'altra banda, del 5 al 7 de maig va tenir lloc el 14è Congrés Nacional del Parti Québécois a Montréal, al qual hi va assistir una delegació d'ERC formada pel secretari general **Josep-Lluís Carod-Rovira**, i el secretari de Política Internacional, **Jesús Maestro**. (més informació a la pàgina 17).

Puigcercós evidencia les discriminacions de l'Estat cap a Catalunya

Joan Puigcercós s'estrenà com a diputat a Madrid prometent el càrrec en català i per imperatiu legal amb la remor de fons de la majoria espanyola. La seva primera intervenció en el Ple, el 26 d'abril, coincidí amb el Debat d'Investidura del president del govern espanyol, José Maria Aznar. Mentre els diputats de CiU —amb major o menor convicció— obsequiaven el PP amb un vot afirmatiu a la investidura, sense que Aznar els hi ho agrais fent el més mínim gest cap a Catalunya, ERC portà al plenari del Congrés dels Diputats la defensa dels interessos populars, culturals i socioeconòmics del país amb un contundent discurs.

Puigcercós inicià la seva intervenció criticant la voluntat «de recuperar tot allò que durant l'apogeu de l'antifranquisme el nacionalisme espanyol va haver de cedir. Enterrat aquest període, amb desvergonyiment i sense complexos, es disposen a recuperar el temps perdut»; i mencionà com a instruments bàsics d'aquesta ofensiva espanyolista la discriminació pressupostària contra Catalunya, un model de finançament que «deixa Catalunya en la precarietat econòmica» i la laminació de les competències exclusives a partir de les lleis de base o del concepte de coordinació en-

tre l'Estat i les comunitats autònomes.

Un dels punts que més molestà a Aznar de la intervenció d'ERC va ser la demostració amb dades de la política centralista i discriminatòria en l'acció de govern del seu gabinet i que Puigcercós sintetitzà amb la frase de la «**mentalitat radial**», és a dir que tot es feia prenent com a base que Madrid és l'eix articulador de totes les polítiques econòmiques i d'infraestructures. Com resumí Puigcercós «**la paradoxa d'aquest model radial és que amb la depredació fiscal a què se'ns sotmet, vostès doten la comunitat de Madrid d'excel·lents infraestructures que acaben competint amb Catalunya**».

Una altra qüestió que féu remoure el líder del PP del seu escó va ser la denúncia, basada en xifres oficials, que mentre la delegació d'Hisenda a Barcelona actua amb una gran contundència inspeccionadora, a la de Madrid la relació entre els expedients instruïts i els liquidats just supera el 40%. Com afirmà Puigcercós, «**fa anys a Catalunya es deia que els catalans érem una nació sense Estat; no és veritat. Tenim un Estat, però el tenim en contra**».

Puigcercós envià un missatge als electors de CiU dient-li a Aznar que «**la seva**

concepció unitarista d'allò que hauria de ser un estat plurinacional impedeix, fa impossible, que un catalanista el voti afirmativa-

ment». I rebé la clau agraint a Aznar «**la seva claredat meridiana, quan el seu ministre de la guerra ens envia l'exèrcit a desfilars pels**

carrers de Barcelona, com el gener del 1939. S'agraeix doncs la sinceritat: A ser "franco" no el guanya ningú».

■ OPINIÓ

Experiència reial

→ JOAN PUIGCERCÓS

PORTAVEU D'ERC AL CONGRÉS DELS DIPUTATS

Me'n vaig a veure el cap d'estat, Juan Carlos Borbón, per les consultes prèvies a la investidura, que fa amb els diferents partits. D'entrada fa impacte el recinte de la Zarzuela, als afores de Madrid i enmig d'una zona boscosa. Controls a banda, l'itinerari per arribar al palau és un safari pel mig d'un bosc espès, però cuidat, on habiten animals en teoria salvatges: cèrvols, daines i fins i tot un senglar, talment sembla el Rio León Safari del Vendrell. Un cop arribats som rebuts pels caps de relacions externes i el de premsa, aquest darrer un català que havia treballat a TV3, en Jordi Gutiérrez. Salutacions, protocol i sorpresa continguda quan de la meua

maleta desenfundo els dos famosos llibres. Entrada amb el Borbó, salutació i fotos. Tal com diria la valenciana de la sèrie de TV3 *Oh! Europa*: «me l'imaginava més gran». El mateix monarca em cedeix el pas al seu despatx i ens asseiem. Li explico què és ERC i li reitero la nostra voluntat independentista. Ni s'inmuta. Li regalo els llibres, agafa *La persecució política de la llengua catalana* de Ferrer i Gironès, en treu la cel·lofana i l'obre just a la pàgina on hi ha una reproducció de la portada del Decret de Nova Planta, obra del seu antecessor Felip V. En veure-ho, el tanca discretament. Li dono el *best seller* de Josep Huguet, *Cornuts i pagar el beure*, i es

fot a riure perquè l'home, que enten una mica de català, el capta a la primera. A partir d'aquí li explico el que pensem els d'ERC sobre la situació de la llengua catalana i les campanyes en contra que es fan a Madrid i li dono xifres de l'espoliació fiscal que pateix Catalunya. El tema del finançament sembla que entra bé, el de la llengua no tant. Al final acabem parlant de futbol, símptoma inequívoc que jo ja li ho havia dit tot i que ell ja en tenia prou. Encaixada de mans i cap a casa. Conclusió de tot plegat: l'home és un professional amb totes les acepcions del terme. Un professional que ho té tot pagat, això sí.

■ SENAT

Bonet és nomenat portaveu adjunt de l'Entesa Catalana de Progrés

Els senadors i senadores de l'Entesa Catalana de Progrés han dissenyat l'organigrama intern per al seu funcionament. Com a compliment de l'acord polític signat al seu moment el càrrec de portaveu del grup, que corresponia al PSC, va recaure en Isidre Molas i el de portaveu adjunt, que corresponia a ERC, en **Carles Bonet**.

Per imperatiu legal

Carles Bonet i **Marta Cid** iniciaven la legislatura prometent els seus càrrecs en català i per imperatiu legal. Posteriorment la sessió constitutiva del Senat evidencià que l'Entesa no seria un grup subsidiari al PSOE quan tots els seus membres no van votar a la presidenta Esperanza Aguirre, cosa que

sí van fer els del PSOE. L'Entesa protestava així pel fet que havia quedat fora del repartiment de càrrecs de la Mesa. Aquest coherent vot va ser però molt mal rebut per dirigents significatius del PSOE que pretenien que l'Entesa no gaudís d'aquesta independència i esdevingués, com a molt, un apèndix federal. Els problemes reglamentaris no van acabar aquí perquè pocs dies més tard el PP concedia a CiU —que té 11 senadors i senadores, com l'Entesa— el rang de tercer grup de la cambra malgrat tenir un nombre de vots clarament inferior als de l'Entesa. **Bonet** va qualificar de «ridícul el fet que aquest sigui l'únic guany tangible que es pot apuntar CiU del seu sí a la investidura d'Aznar; evi-

dentment no han aconseguit cap guany per a Catalunya, però tampoc no passen d'una propina miserable».

Reunions de treball al territori

El 28 d'abril l'Entesa celebrà la seva primera reunió ordinària de treball a la seu d'IC-V de Barcelona. Un dels acords adoptats en aquesta sessió va ser que a més de celebrar properament les reunions a les seus dels diferents partits coaligats, l'Entesa organitzarà trobades similars en distintes ciutats del Principat.

Bonet intevé en català

Malgrat aquests contratemps, el grup ha començat el seu treball centrat en la reforma del reglament del

Una reunió de l'Entesa Catalana de Progrés a la seu d'IC-V.

Senat per tal que incorpori l'ús normal de la llengua catalana en el seu funcionament ordinari. Com a primer gest d'aquesta voluntat de canvi en favor del reconeixement del plurilingüisme de l'Estat, **Carles Bonet** féu la seva primera intervenció al Plenari, adreçant una pregunta al ministre Álvarez Cascos sobre el polèmic projecte de privatització dels aeroports, en català. **Bonet**, de forma irònica, indicà prèviament a la formulació de la pregunta

que «**no feriré la sensibilitat de ningú ni crearé l'alarma social en aquesta cambra si llegeixo en versió catalana la pregunta, per deixar constància que l'Entesa entra [al registre del Senat] totes les seves iniciatives en català i en castellà**». El comentari, fora de micro, de la presidenta Aguirre deixà constància de la manca de voluntat política del PP en transformar el Senat en una autèntica cambra territorial: «**ya empezamos**».

El Parlament reclama les competències d'immigració per fer una política d'integració pròpia

El 5 d'abril la Comissió de Política Social va aprovar per unanimitat una proposició no de llei del grup d'ERC per l'adopció d'una política d'integració pròpia dels nous immigrants.

La proposta demana el traspàs de totes les competències de l'Estat en matèria d'immigració a la Generalitat així com dels seus recursos econòmics. També es reclama la seva participació en el Consejo Superior de Política de Integración, per tal d'evitar l'actual repartiment dis-

crecional dels treballadors en funció del seu origen geogràfic i de la seva qualificació laboral.

Joan Ridao va destacar que «**cal integrar els immigrants de forma plena i en tots els àmbits: sanitari, educatiu, laboral, cultural...**» i que és a partir del reconeixement dels drets i del respecte a les seves diferències que els immigrants «**sobretot els extracomunitaris han de fer un esforç de participació en la vida social del país o municipi en que viuen**».

El govern rebutja totes les propostes d'ERC als pressupostos del 2000

El Ple del 10 de maig esdevingué una fita històrica en la vida del Parlament ja que en un debat de pressupostos es rebutjaven la pràctica totalitat de les esmenes presentades per l'oposició, que en el cas d'ERC arribaven a 1.008.

L'acord entre CiU i PP implicà un tancament absolut per part del govern a negociar cap millora pressupostària amb la resta de grups.

El fet més greu, però, és que ERC va veure com la seva voluntat d'arribar a acords puntuals en 5 dels departa-

ments de la Generalitat (Economia i Finances, Cultura, Justícia, Presidència i Universitats) amb tot un seguit de propostes en defensa de les PIME, l'espai social català o la reforma de la llei de caixes, quedaven en un no-res. Després de setmanes de converses del grup d'ERC amb cadascun dels consellers, a partir del compromís d'Artur Mas a negociar amb ERC un possible acord que establís no només la millora dels pressupostos sinó l'establiment d'un clima de confiança CiU-ERC, l'excusa que

l'acord amb el PP bloquejava altres possibilitats, trencà les expectatives inicials.

Tal i com ERC havia argumentat en debats pressupostaris anteriors, **Josep Huguet** va criticar que l'acord CiU-PP responia als interessos dels beneficiaris de la «**Catalunya de peatge**» i que l'únic front que es consolidava al Parlament de Catalunya era el d'aquestes dues formacions, rebutjant «**un gran acord de govern amb els pactats de tradició democràtica a Catalunya**», en referència a ERC i PSC.

CiU i PP impedeixen que el Parlament reclami la despenalització de l'eutanàsia

El dret a una vida digna acaba amb el dret a una mort digna.

El Ple del 26 d'abril tornà a rebutjar com ho havia fet just dos anys abans una proposta d'ERC per a la despenalització de l'eutanàsia activa exactament per la mateixa mínima diferència de vots: dos.

CiU i PP tornaven a unir els seus vots per rebutjar un dret dels malalts terminals que ja ha començat a ser reconegut per alguns països

avançats socialment com els Països Baixos i que en el cas de Catalunya compta amb el suport —segons les enquestes— d'un 80% de la població.

La proposta defensada novament per **Joan Ridao** pretenia que l'article 143 del Codi Penal, que imposa penes de presó per a persones que ajudin a la mort digna d'una persona que pateixi

una malaltia greu que porti necessàriament a la mort o que li produeixi greus patiments permanents i difícils de suportar, quedés modificat amb l'exclusió de les persones participants quan es donin garanties que el malalt n'ha fet una petició «**expressa, fefaent i inequívoca**» de posar fi a la seva vida.

Ridao defensà la necessitat de despenalitzar aquesta modalitat d'eutanàsia pel «**clamor social davant d'una medicina moderna que permet perllongar artificialment la vida**», i que «**si hi ha dret a una vida digna, hi ha dret a una mort digna com a acte final d'aquesta vida**».

L'oposició de CiU i PP s'escudà en el fals argument que ERC només pretenia erosionar, en un tema de consciència, la seva coalició parlamentària.

Aprovades noves mesures contra a violència de gènere

El 27 d'abril el Ple del Parlament aprovà per unanimitat una moció conjunta dels grups d'ERC i PSC-CPC, presentada per **Carme Porta**, en la qual s'instà al govern a prendre majors mesures per evitar la violència de gènere i tractar adequadament les dones que en són víctimes.

Entre d'altres mesures es vol incrementar les cases d'acollida i crear un servei telefònic d'urgències les 24 hores del dia. També es promou l'elaboració d'un Pla integral de prevenció, atenció i erradicació de la violència de gènere que implicaria l'atenció de bona part dels departaments de la Generalitat (policia, justícia, sanitat, ensenyament...) i els mitjans de comunicació.

Aprovat el canvi de legislació per evitar el sacrifici cruel d'animals

El 31 de maig la Comissió de Política Territorial va aprovar per unanimitat una proposició no de llei del grup d'ERC en la que es promou el canvi de la llei catalana de protecció dels animals i del mateix Codi Penal per tal d'evitar les pràctiques de sacrifici cruel d'animals.

La proposta defensada per **Joan Ridao** pretén garantir que els sacrificis es realitzin amb sistemes consensuats amb veterinaris i entitats protectores d'animals que produeixen una mort sense estrès i lliure de dolor. Es vol evitar també l'abandonament dels animals a partir de la seva identificació i un control més estricte del comerç i venda d'animals així com dels criadors.

Noves mesures per implantar el tractament ecològic a les depuradores d'aigua

El 17 de maig la Comissió de Política Territorial aprovà per unanimitat una proposició no de llei d'ERC, transaccionada amb CiU, per a la modificació del Pla de Sanejament d'aigües, per tal de millorar els sistemes de control de la qualitat de l'aigua, una millor gestió dels pluvials i els col·lectors d'aigües residuals, i aplicar el tractament biològic a totes les depuradores del país.

Xavier Vendrell, argumentà la necessitat d'aquestes mesures «**perquè el mal disseny d'algunes depuradores impossibilita la recuperació de la fauna i flora dels rius**».

ERC fa aprovar noves mesures en favor de la llengua catalana

El 26 d'abril el Ple del Parlament aprovà una moció sobre política lingüística del grup d'ERC, que rebé el suport de la resta de grups, menys del PP.

La moció, defensada per **Josep-Lluís Carod-Rovira**, insta el govern català a incrementar els pressupostos del Consorci per a la Normalització Lingüística, l'Institut d'Estudis Catalans i els serveis lingüístics i universitats. També pretén impulsar la presència del català a les autoescoles, la restauració, la formació ocupacional i el material escrit i auditiu per a invidents. Finalment es vol garantir que en els propers anys el Principat pugui rebre les emissions de Televisió Valenciana.

CiU en contra d'equiparar les pensions no contributives al cost de la vida a Catalunya

Els nostres avis mereixen unes pensions més dignes.

El Ple del 24 de maig rebutjà amb els vots de CiU i PP una proposta legislativa d'ERC perquè les pensions no contributives i assistencials s'apugessin al nivell de l'IPC català.

Aquesta proposta, defensada sota altres fórmules també en el Debat de Pres-

supostos, pretenia materialitzar un dels punts que ERC defineix com l'espai social català, i que ja compta amb el suport de la majoria de sindicats del país.

La proposició de llei defensada per **Josep Huguet** pretenia que en el termini de 4 anys els pensionistes be-

neficiaris d'aquestes pensions recuperessin el diferencial del cost de la vida de Catalunya des del 1991 (data en que es posen en marxa aquestes pensions) i que es calcula en un 7'5%.

Huguet posà com a exemple que «**les 37.280 pessetes d'una pensió del 1998 eren una pensió real de 35.137 pessetes a Catalunya i de 41.285 a Extremadura per la diferència del cost de la vida a Catalunya**».

Huguet va retreure la incoherència de l'actitud contrària del grup de CiU quan el govern havia atorgat un complement a aquestes pensions la tardor del 1999, però és clar aquesta mesura puntual fou adoptada a dos mesos de les eleccions al Parlament amb un clar objectiu electoralista.

CiU i PP voten no al traspàs dels aeroports a la Generalitat

El Ple del 25 de maig els diputats de CiU i PP votaren en contra d'una proposta d'ERC en la qual es reclamava la titularitat i gestió dels aeroports catalans per a la Generalitat. La proposta, defensada per **Carles Bonet**, pretenia salvaguardar els interessos socioeconòmics del país davant la intenció del govern espanyol de privatitzar aquestes instal·lacions en benefici d'un grup privat d'àmbit estatal.

ERC defensa la constitució d'un consorci aeroportuari que sota titularitat pública de la Generalitat hi participin els ajuntaments i les cambres de comerç entre d'altres agents socioeconòmics del país.

Bonet va recordar la política dels governs espanyols d'afavorir sempre l'aeroport de Barajas davant del del Prat, i va criticar l'actitud de CiU que s'havia compromès a aprovar aquesta proposta, si prèviament ERC retirava —com va fer— una iniciativa similar a la Comissió de Política Territorial.

Bonet afirmà en to crític que «**avui veurem si el govern es veu torero i pensa capejar, posar les banderilles i estocar a Álvarez Cascos o més bé acabarà executant la sort de Don Tancredo**», com finalment va ser.

La construcció de l'Hospital Comarcal del Baix Llobregat, més aprop

El 31 de maig, el grup d'ERC va veure aprovada per unanimitat, a la Comissió de Política Social, una proposició no de llei, defensada per **Carme Porta**, en la qual s'insta el govern de la Generalitat a iniciar en aquesta legislatura la construcció de l'Hospital Comarcal del Baix Llobregat.

Aquesta instal·lació hospitalària respon a la saturació que pateixen centres propers en una zona del país molt densament poblada. La reivindicació d'aquest Hospital ha produït una de les principals i més llargues reivindicacions del moviment veïnal de la comarca, que finalitzà el diumenge 28 de maig amb una concentració convocada per la Federació d'AAVV del Baix Llobregat i les centrals sindicals, als terrenys de Sant Joan Despí previstos per a la construcció de l'Hospital.

Jaume Renyer, nomenat membre del Consell Consultiu de la Generalitat

Jaume Renyer, militant d'ERC des del 1991, va néixer fa 42 anys a Vila-seca. És llicenciat en Dret per la UB, i professor associat a la Facultat de Ciències Jurídiques de la Universitat Rovira i Virgili, del Camp de Tarragona, tasques que ha compaginat des del 1995 amb les de secretari general de l'Ajuntament de Reus.

Jaume Renyer és especialista en Dret de l'Administració Local i Urbanística i Dret mediambiental. Ha impartint cursos i seminaris a l'Escola d'Administració Pública de

Catalunya, l'Escola de Policia de Catalunya i el Patronat Català Pro Europa, entre d'altres institucions.

El 10 d'abril el Parlament commemorà els 20 anys de la seva recuperació

La commemoració consistí en un acte institucional on l'actual president del Parlament, Joan Rigol, lliurà la

Medalla d'Or de la cambra als exponents **Heribert Barrera**, Joaquim Xicoy i Joan Reventós.

■ OPINIÓ

20 anys de Parlament

→ HERIBERT BARRERA

PRESIDENT DEL PARLAMENT DE CATALUNYA (1980-1984)

El passat 10 d'abril va fer 20 anys que es va constituir el Parlament de Catalunya, hereu del Parlament de la Generalitat republicana. Catalunya havia recuperat l'autonomia i és amb el cor ple d'esperança que van abordar tots la nova etapa. El memorable discurs del president d'edat, el nostre malaguanyat company Josep Maria Pòblet i les paraules que jo mateix vaig pronunciar a l'ésser elegit president provisional, tradueixen el sentiment general: havien recuperat la principal de les nostres institucions i el nostre futur dependria, en molta part almenys, de nosaltres mateixos.

La realitat ha correspost a les nostres expectatives? Malauradament, no. Ben segur, materialment hem progressat. Però, quin és el país d'Europa occidental que en aquests darrers 20 anys no ha progressat? Hem progressat també en el regim dels nostres propis afers. Tenim una administració ben consolidada (més aviat pletòrica) que gestiona un pressupost considerable. Però, en tot allò que és essencial per a garantir la nostra supervivència com a poble, els instruments més essencials encara ens manquen. A poc a poc, però sense pausa, anem veient com la consciència nacional recula, com l'entusiasme inicial deixa pas al descoratjament i a la resignació.

De tot això només en una molt petita part podem fer-ne responsable el Parlament. Cada vegada és més

clar que la causa fonamental rau en el contingut dels textos bàsics que regulen la nostra autonomia. La Constitució ens limita inexorablement, sobretot pel que fa a la llengua, però també en algunes de les qüestions més bàsiques de qualsevol règim autonòmic: justícia, ordre públic, funció pública, organització territorial, règim local... L'Estatut completa les limitacions en l'ensenyament i, sobretot, en el que a fi de comptes ho determina tot: el finançament. L'espoliació que sofrem és la dificultat més insalvable per a un autogovern autèntic.

Establert això, podem demanar-nos: el Parlament, en aquests 20 anys, ha estat en conjunt, a l'altura de les seves possibilitats? En alguns aspectes sí. Però, en l'essencial, segurament no.

El Parlament ha fet un bon treball pel que fa a l'organització administrativa i a la implementació de les nostres competències. El Parlament ha sabut també mantenir la seva dignitat i el nivell intel·lectual dels seus debats es compara favorablement, en mitjana, amb el de moltes institucions anàlogues. Però, el Parlament ha fallat en dos punts essencials: Primer, en l'exigència de més competències i de més equitat en la distribució de recursos provinents de l'impost. Segon, en l'afermament de la legitimitat i del prestigi de les institucions democràtiques. En síntesi podem dir que el Parlament ha complert pel que fa a l'administració i ha fallat pel

que fa a la política.

En efecte, és difícil de justificar, que en 20 anys, el Parlament no hagi plantejat davant de les Corts espanyoles les reformes estatutàries que, sense modificació del marc constitucional, podrien permetre millores substancials en l'autogovern i en el finançament. I és també difícil de justificar que el Parlament no hagi iniciat mai un debat ampli sobre les reformes constitucionals que Catalunya hauria de reivindicar. El primer pas per obtenir canvis és plantejar-ne la necessitat. Si una demanda és justa, has de formular-la encara que sàpigues que de moment et diran que no. El que no es demana mai no s'obté. És evident que qualsevol canvi estatutari i constitucional significatiu requereix un procés de maduració intel·lectual de la classe política espanyola. El Parlament hauria pogut treballar per iniciar-lo. Però malgrat els esforços d'ERC (que ja a la primera legislatura va presentar un projecte de reforma de l'Estatut que es limitava a demanar el que altres Comunitats Autònomes ja tenien), res no s'ha fet en aquest sentit.

Pel que fa al bon finançament de la democràcia i a la consolidació del seu prestigi entre els ciutadans, el Parlament tenia la possibilitat de fer molt i pràcticament tampoc ha fet res. En primer terme hauria pogut fer una llei electoral interna que acostés els diputats a la ciutadania, i que tot i respectant plenament el principi de

la proporcionalitat, fes possible la representació directa dels territoris i de la tria de les persones per part dels electors.

En segon terme, el Parlament hauria pogut establir que en les seves relacions amb el poder executiu, quedessin garantides les seves facultats d'iniciativa i de control, reduint així la deriva cap el cabdillatge que ha sofert la política catalana. En aquest sentit durant la primera legislatura s'havia començat mig bé però, després, tot va empitjorar molt ràpidament. L'exemple que, en aquest sentit, hauria pogut donar el Parlament, hauria estat segurament molt útil per al bon funcionament dels partits polítics que, a casa nostra, tampoc no constitueixen de cap manera un bon model de pràctica democràtica.

Qui té la responsabilitat que el Parlament de Catalunya hagi decebut, en gran part, les nostres esperances de fa 20 anys? Tots hi tenim la nostra part de culpa, per acció o per omissió. Però, lògicament, la culpa major la tenen els que hi han tingut la majoria.

No és fàcil recuperar el temps perdut, si és que és possible recuperar-lo. Però, més que entretenir-nos en lamentacions i recriminacions, el que cal és treure la lliçó del que ha passat i posar-nos a la feina, amb voluntat de fer-ho millor. Tan de bo que amb l'elaboració d'una bona llei electoral, el Parlament actual doni un primer pas.

© GINA CALVET

Arcadi Oliveres

«Cal condonar el deute extern i canviar les relacions econòmiques internacionals»

Arcadi Oliveres
(Barcelona, 1945)

Doctor en Ciències Econòmiques. Professor titular del Departament d'Economia Aplicada de la UAB, imparteix cursos sobre temàtica de desenvolupament.

Ha estat director de l'Institut Víctor Seix de Polemologia i és membre del Capítol espanyol de la Society for International Development (SID), responsable dels cursos de la Universitat Internacional de la Pau, de la Comissió de Relacions Internacionals de la UAB, Vicepresident de Justícia i Pau i vicepresident de la Fundació per la Pau.

És el coeditor del llibre recentment aparegut El ciclo armamentista español. Una panoràmica crítica 1989-1999.

→ ÀNGEL RAMOS

La Fundació Josep Irla et va lliurar el Memorial Lluís Companys d'enguany. Quina valoració en fas?

Me'n vaig alegrar per tres motius: pel personatge que dona nom al Memorial, Lluís Companys, perquè ell va morir condemnat a mort i la primera campanya en la que jo vaig participar activament, va ser precisament contra la pena de mort; perquè el guardó va ser atorgat per un jurat ampli que representa un espectre ideològic molt variat; i per la llista de guardonats d'anys anteriors, gent meritòria en moltes feines que so-

Arcadi Oliveres porta més de mitja vida treballant per la justícia social, tant a Catalunya com a tot el Món, des del seu compromís cristià. Des de Justícia i Pau fou un dels pioners en la denúncia, a casa nostra, del problema del pagament del deute extern dels països del Tercer Món.

vint m'hauria agradat fer. Estar en aquesta llista és un honor i una alegria.

Un dels motius que justificaren la concessió del guardó era la teva vinculació amb la campanya «Deute extern, deute etern?» Com començà aquesta reivindicació?

És fruit d'un llarg procés. Justícia i Pau durant el franquisme incidia en temes que ens afectaven directament com ara la pena de mort o l'amnistia política. Acabat el franquisme i amb una situació política «normalitzada» obrim els ulls cap enfora. El 1982 elaborem un informe sobre el 0,7% com un objec-

tiu de cooperació cap al Tercer Món. Un cop la reivindicació del 0,7% ja ha pres carta de naturalesa a tot l'Estat i hi ha molts moviments que se n'ocupen i moltes ONG que treballen pel desenvolupament del Tercer Món, aleshores pensem, juntament amb altres ONG, que val la pena tractar un tema, que sense abandonar la qüestió de la cooperació, en representaria la seva inversa: nosaltres estem demanant diners per al Tercer Món però alhora els hi cobrem el capital i els interessos del deute amb la qual cosa els hi traiem cinc vegades més del que els hi

donem. La nostra conclusió és que cal reclamar als governs que primer netegin aquest flux invers, que vé del Sud cap al Nord per pagar el deute i un cop això estigui net aleshores sí que el 0,7% podrà ser efectiu.

La campanya va sorgir el 1996, amb el nom genèric de Jubileu 2000, en que moltes institucions, especialment del Nord d'Europa, demanen la condonació del deute. I això en el nostre cas pren cos a partir del 1998 en la campanya «Deute extern, deute etern?» que promouen quatre organitzacions, Mans Unides, Caritas, Justícia i Pau i la Unió de

Religiosos de Catalunya demanant una recollida de signatures per dir-li al govern espanyol que condoni no tot el deute del Tercer Món sinó el que tenen contret amb Espanya els 47 o 48 països més pobres del món.

«A Justícia i Pau treballem en la sensibilització social del deute extern»

I la consulta popular?

Això parteix d'un grup de gent jove, del que s'havia mobilitzat fa 4 o 5 anys en aquelles plataformes del 0,7%. A Justícia i Pau treballem en la sensibilització social del deute extern. En canvi aquests joves enfocaren el tema des d'una vessant de mobilització i organitzaren una iniciativa pionera que va tenir lloc a Lleida amb motiu de les eleccions municipals. I després la campanya per organitzar la consulta popular, que va tenir lloc el 12 de març, promoguda per la Xarxa Ciutadana, per tal que la gent es pronunciï sobre el deute. A Justícia i Pau vam entendre que era una tasca absolutament complementària de la nostra i des d'aleshores hem treballat molt amb ells. De manera que pràcticament hem conduït alhora dues campanyes: la de recollida de signatures i actes a les escoles, exposicions i la nostra participació activa en tot el que ha estat la preparació de la consulta que ha tingut lloc el 12 de març.

Més de mig milió de participants al Principat i un milió a tot l'Estat. Com valora la consulta?

Ha estat una bona ocasió perquè la gent demostrés una preocupació per la cosa pública en formes novedoses i clarament democràtiques. I sobretot la consulta ha posat damunt la taula el problema del deute, pedagò-

gicament. Ara amb aquest milió de vots tenim un roc a la faixa per anar a veure al senyor Rato i dir-li que li toca moure fitxa.

Quin paper juguen les ONG en el conjunt de la política?

El paper de sensibilitzar i de crear idees crítiques amb el sistema, perquè el sistema tal com avui dia funciona, no respon en absolut als interessos de la majoria. La major part de les decisions que prenen els governs, responen a interessos de determinats grups de pressió, en lloc de respondre a l'interès general. Paradoxalment les ONG han acabat convertint-se també en un *lobby* popular davant dels governs perquè aquests no responguin només als interessos dels poderosos. Un exemple concret: a Catalunya hi ha molta gent que es queda sense pis perquè no paga el lloguer i el jutge els treu fora. Una feina de Justícia i Pau, petitoneta, és que la Generalitat o l'Ajuntament trobi una ubicació alternativa a la gent que s'ha quedat sense casa i trobi un magatzem on aquesta puguin dipositar els seus mobles. Això se suposa que és una obligació del món polític però resulta que no ho fa.

«No tothom creu que sigui feina de les ONG fer les carreteres, els pous o les escoles que els governs no fan»

És el paper de les ONG substituir els governs realitzant projectes de desenvolupament?

És un tema molt discutit perquè no tothom creu que sigui feina de les ONG fer les carreteres, els pous o les escoles que els governs no fan. Sens dubte és una feina positiva perquè si un nen s'està morint i tu tens un

hospital, santament que fas. Però aleshores aquella ONG per poder garantir la continuïtat de l'hospital necessita uns recursos públics. I en el moment que els rep ha d'estar bé amb el govern, i aleshores perd capacitat crítica.

En unes declaracions teves deies que l'empobriement del Tercer Món, té un cost diari de 60.000 vides humanes. La condonació del deute ho solucionaria?

La pèrdua de 60.000 vides humanes és la primera catàstrofe que hi ha a la Terra. No hi ha cap inundació, ni terratrèmol ni guerra que mati tanta gent cada dia. Ara, el deute és l'expressió comptable d'unes relacions econòmiques internacionals injustes i perverses i per tant és ingenu pensar que la condonació ho arreglaria tot. Cal condonar el deute extern i canviar les relacions econòmiques internacionals, perquè si demà partíssim d'un deute zero a tot el món però no canviéssim el sistema de relacions econòmiques, a l'endemà tornaria a haver-hi deute. Si les multinacionals segueixen guanyant diners a Llatinoamèrica i se l'emporten cap aquí, com fa Telefónica; o si el comerç internacional és un comerç que aplica uns preus favorables per a uns i desfavorables per a altres, o si 32.000 científics hindus estan treballant als EUA però qui els ha pagat la carrera és la Índia, no servirà de gaire pagar el deute. O canviem les companyies transnacionals, els fluxos de tecnologia, l'especulació financera i el comerç o no arreglarem res.

A la cimera de Seattle, es va produir una contestació important...

Vaig tenir la sort de ser a Seattle. A mi em va rejuvenir. Primer va ser una protesta contra el procés de globalització. I a més, la protesta sorgia des dels beneficiaris d'aquesta globalització. Hem vist altres tipus de protesta com ara a Chiapas, però a Seattle, era gent que té fei-

9 FEBRER DE 2000. MANRESA. Federico Mayor Zaragoza i Arcadi Oliveres en la presentació del llibre del primer *Un món nou* a l'Auditori de la Fundació Caixa Manresa.

nes regulars, majoritàriament de la zona, d'un centre neuràlgic de poder perquè resulta que a Seattle hi ha Microsoft i Amazon. Aquesta gent deia que anem en compte perquè nosaltres ens n'estem beneficiant però no és el que millor va per la societat. I això és deia des d'una òptica multisectorial: moviments estudiantils, ecologistes, pacifistes, feministes, pagesos, sindicats... Hi havia voluntat d'agrupar interessos diversos. També en va sorprendre la manera com això es va muntar, aprofitant molt internet, sense lideratges clàssics, amb molts grups diferents emetent missatges alhora. Però aquest no va ser l'únic element. Després va haver-hi un element polític de primera magnitud que és que els països del sud no van acceptar el document de consens que els hi havia presentat com a declaració final els països del nord i això va fer que públicament la cimera fracqués. Els països del sud van dir que no globalment, cosa que no és habitual que facin. En el cas del deute, per exemple, no van junts. En canvi en el tema del comerç tenen l'Organització de les Nacions Unides pel Comerç i el Desenvolupament dins de la qual existeix un grup molt fort, que es diu el grup dels 77, que agrupa els països del Tercer Món i aquests ja havien negociat entre si i havien vist que les propostes de Seattle no els hi resultaven favorables.

Però no hi ha pobresa només al Tercer Món, també n'hi ha a casa nostra...

En cap moment podem desestimar la pobresa de casa nostra: els aturats de llarga durada, els joves que no tenen accés al treball, els immigrants que viuen en situacions precàries, les dones amb famílies monoparentals... Tot això és evident i la causa fonamental és l'atur. És molt trist perquè aquest és un país ric que té recursos suficients per resol-

dre la pobresa interna. El que cal és millorar les circumstàncies de l'assegurança d'atur, canviar la pressió fiscal, redistribuir. Però per més dolorosa que sigui la pobresa d'aquí és incomparable amb la del Tercer Món.

La pobresa és el motor de l'emigració...

L'emigració no li agrada a ningú. Tothom prefereix quedar-se a casa seva. Però entenc que aspirar a una vida millor és un dret universal. A l'Estat espanyol hi ha 400.000 immigrants amb papers i uns 200.000 sense papers. Això representa un 1,5% de la població, quan el promig a la Unió Europea és d'un 4,5%.

«La immigració extracomunitària no és el problema, la invasió cultural real és la de les tres emes: Mickey Mouse, Madonna i MacDonalds»

En el cas de Catalunya la immigració no pot ser un fre al procés de reconstrucció nacional?

No ho crec gens perquè les cultures no són altra cosa que el sediment de tota una història de migracions. Quan anem a visitar Girona, anem a veure el call jueu i els banys àrabs. La sardana és una dansa bizantina, la barretina és un gorro frigi i la Moreneta és negra...

La immigració extracomunitària no és el problema, la «invasió cultural» real és la de les tres emes: Mickey Mouse, Madonna i MacDonalds. Tots sabem els noms dels cantants, els jugadors de bàsquet i els artistes americans més famosos, però sabem el nom d'un sol poeta xinès o egipci viu?

27 D'ABRIL DE 2000. BARCELONA. Arcadi Oliveres, que recull el Memorial Lluís Companys, que atorga la Fundació Josep Irla, rep els aplaudiments de Jordi Porta i Josep-Lluís Carod-Rovira.

Més de 600 càrrecs electes locals dels Països Catalans creen a València un fòrum permanent de debat

Un moment del dinar posterior a l'assemblea.

© RAFA GIL / EL TEMPS

Uns 600 càrrecs electes locals dels Països Catalans (alcaldes, regidors, consellers comarcals...) es van aplegar a València, el 6 de maig, amb el lema de «**Per la cultura, pel territori**», en la constitució d'un fòrum de debat permanent, que comptà amb el suport d'ERC, IC-V, EUPV, PSM, PSC, PSPV, PSIB, CDC, UDC, UC, PSF... entre d'altres forces políti-

ques. I amb la inexplicable absència del BNV. En nom d'ERC va pendre la paraula el vicesecretari de Política Institucional **Ernest Benach**.

El fòrum, que va tenir lloc al paranimf de la Universitat de València, té com a prioritat principal fomentar el debat i els intercanvis d'experiències municipals en els camps de la unitat de la llengua catalana, el medi am-

bient i les polítiques relacionades amb els mitjans de comunicació. El manifest fundador de la iniciativa denuncia, entre altres coses, que de la transició ençà els vincles entre els diferents àmbits territorials dels Països Catalans «**no només s'han refredat, sinó que han topat amb grans dificultats o han estat gairebé permanentment sota sospita**». El text

conclou que des de l'àmbit municipal «**on la institució esdevé més propra i dinàmica, les relacions entre les terres de parla catalana són naturals, necessàries i fructíferes**».

En la reunió es va aprovar donar suport a les iniciatives a favor de la defensa, la conservació i la recuperació de l'horta històrica de la zona metropolitana de València i al barri històric del Cabanyal d'aquesta ciutat. Aquesta darrera decisió, proposada per l'Assemblea de Regidors de Medi Ambient dels Ajuntaments de l'Horta de València, va en la línia de destacar els valors paisagístics, arquitectònics i mediambientals tant de l'horta com del barri marítim de la ciutat, amenaçats, com en els millors anys del franquisme, per diversos projectes públics, urbanístics i d'infraestructures. És per això que se sol·licita explícitament a l'Ajuntament de València, la Generalitat Valenciana i al govern de l'Estat que reconsiderin «**les actuacions que puguin atemptar greument contra aquest patrimoni cultural i**

ambiental». Cal destacar que la trobada tindrà continuïtat en els propers mesos amb la celebració d'un Congrés de Cultura i Món Municipal (a Montblanc) i un altre de Medi Ambient a Mallorca.

A la tarda, i amb el mateix lema de la trobada de càrrecs electes locals com a reclam, milers de persones vingudes d'arreu dels Països Catalans, però amb una majoria valenciana, van desfilar pels carrers de la ciutat. La jornada, una manera reivindicativa però alhora lúdica i imaginativa de commemorar la històrica derrota del 25 d'abril de 1707, es va cloure a la nit a la Plaça de Bous de València amb les actuacions de Primera Nota, Urbàlia Rurana i Lluís Llach, que presentà el seu espectacle Germania 2007. La reacció desproporcionadament agressiva del PP respecte a la diada viscuda a València posa de manifest que, tot i que encara li cal avançar molt, sobretot pel que fa a concreció política, el projecte de construcció nacional dels Països Catalans neguiteja de valent els poders de l'Estat.

OPINIÓ

El 6 de maig a València!

→ ERNEST BENACH

VICESecretari General de Política Institucional d'ERC

El dissabte 6 de maig ja s'ha convertit en una data de referència en la història del catalanisme polític recent, ja que es va celebrar la trobada de regidors i regidores de medi ambient i cultura dels Països Catalans. En un marc científic i acadèmic com és la Universitat de València i sota la presidència del rector de la UAB, i president de la Institució Joan Fuster, Carles Solà, regidors i regidores de gairebé tots els partits catalans, valencians, balears i aragonesos de tradició democràtica fèiem un acte solemne, carregat de simbolisme, carregat d'emocions, i si em permeteu carregat de raons històriques, de present i de futur. És evident que aquest acte ha donat un valor afegit al municipalisme català i ha generat il·lusió a molts dels càrrecs electes que hi érem presents.

Va ser especialment emocionant constatar com gent

vinguda d'arreu dels Països Catalans feien un exercici de responsabilitat política i posaven una creu vermella ben grossa i ben doble damunt la paraula impossible. Recuperar la fe en determinades coses només és possible a base de credibilitat i l'acte del 6 de maig en va ser un bon exemple.

Sovint s'ha defensat que és precisament des dels ajuntaments des d'on podem donar millor servei a ciutadans i ciutadanes. És des d'on millor podem copsar la realitat del que passa als carrers i places dels nostres pobles, de les nostres viles i ciutats... És des d'on nosaltres millor podem accedir als nostres convilatans per saber què pensen, què els passa, com viuen, què senten... I per tant una bona xarxa construïda des de la base és símptoma de solidesa i alhora garantia de futur.

Al nostre país li calen signes de normalitat i de fet és

una cosa absolutament normal que els regidors/es, alcaldes i alcaldesses d'un país es puguin reunir, intercanviar informació, comunicar-se, convida...

Quan la claudicació i la mútua ignorància han presidit per definició les relacions entre els governs de Catalunya i el País Valencià, fins al punt que no han subscrit ni un sol conveni de col·laboració en cap matèria, fa bo de veure com molts ajuntaments dels diversos territoris de parla catalana s'han agermanat, han treballat plegats en projectes culturals, de cooperació, socials, etc, etc... I el que és millor, s'ha sabut fer sense complexos ni manies. Desgraciadament això no és notícia pels grans mitjans, i per tant és desconegut pel gran públic, però tots plegats hem de tenir el ple convenciment que la trama de relacions que s'està forjant des de la base és important. Després

del 6 de maig s'ha consolidat, s'ha reforçat i molt.

Passejar per València sempre és passejar per la casa pròpia. Però el 6 de maig encara més. Em feia especial il·lusió trobar-me regidors i regidores, alcaldes, presidents de Consells Comarcals, gent vinguda de tot el país, molts dels quals, eren, éreu, càrrecs electes d'ERC. No és que vulgui escombrar cap a casa. A València hi érem tots els partits catalans de tradició democràtica. Uns amb més gent que d'altres. Uns amb delegacions al més alt nivell, i d'altres no tant, però hi érem tots. Permeteu-me tanmateix que expressi l'orgull de pertànyer a un partit que es va abocar a tots nivells en aquest acte i en tots els que es van fer el 6 de maig a València. Perquè hi érem uns quants i ho fèiem de tot cor.

A partir d'ara l'objectiu és clar. Sense presses, però sense parar, hem de ser ca-

paços de crear una estructura ben coordinada dels municipis de casa nostra, sense manies ni escrúpols, de forma natural i com un acte de plena normalitat. Fins i tot, digueu-me agosarat (que diu el del meu poble), però n'estem convençuts que una estructura ben coordinada de tots aquests municipis podria arribar a fer les funcions de l'Estat que no tenim, i que molts somniem.

Allò que les administracions dites superiors han estat incapaces de fer durant 23 anys, ho farem des de la base, des d'on hem demostrat capacitat de resoldre els problemes de les persones i de crear lligams, des del municipalisme nacional i d'esquerres.

S'ha iniciat un llarg camí, i el 6 de maig a València ja és història. Història que cal projectar cap al futur ja que tot, absolutament tot és possible.

El municipalisme català ja prepara el seu primer Congrés des del 1933

L'Associació Catalana de Municipis (ACM) i la Federació de Municipis de Catalunya (FMC) organitzaran conjuntament el primer congrés municipalista català des del 1933.

Ambdues entitats, que han signat un protocol de col·laboració amb aquest objectiu, consideren que és de primordial importància que la iniciativa assoleixi «el més ampli grau de participació local». El congrés, dirigit per un comitè organitzador de 12 alcaldes i alcaldesses de diverses formacions polítiques —entre els quals hi ha l'alcaldia d'ERC per Calella, Jo-

sep Basart— constarà d'una primera etapa de reflexió —a cloure la tardor vinent. A partir d'aquí, es fixaran els temes concrets a tractar i la data definitiva de la reunió. En aquesta primera etapa els continguts s'agruparan en quatre grans àmbits: modernització institucional i règim jurídic; urbanisme, tecnologies i sostenibilitat; relacions amb el ciutadà i recursos i finançament.

Els alcaldes i alcaldesses responsables de preparar el congrés comptaran amb l'assessorament d'una sèrie d'experts —la majoria procedents del camp universitari—

triat en funció dels seus treballs i grau de coneixement de les grans qüestions que afecten els ajuntaments.

Tant l'ACM com l'FMC tenen com a gran fita històrica el 1r Congrés de Municipis, celebrat el 1933. Aquell Congrés va marcar una sèrie de línies d'acció innovadores en aspectes de tanta importància com l'urbanisme, l'habitatge, el funcionariat, la salubritat i la incardinació de la Barcelona amb la resta de municipis del país. Aquestes línies van ser recollides, posteriorment, per iniciatives legislatives del Parlament de Catalunya.

L'Ajuntament de Barcelona atorga la Medalla d'Or al Mèrit Científic a Marc Aureli Vila

A proposta del grup municipal d'ERC+EV, l'Ajuntament de Barcelona va atorgar el passat mes d'abril la seva Medalla d'Or al Mèrit Científic al geògraf i històric militant d'ERC, **Marc Aureli Vila**.

El portaveu del grup municipal d'ERC+EV, **Jesús Maestro**, va mostrar la seva satisfacció per la decisió de l'Ajuntament perquè «tant la tasca professional i científica del company **Marc Aureli Vila**, com la seva trajectòria política nacional i de lleialtat a Catalunya, el fan mereixedor inqüestionable d'aquest guardó».

Marc Aureli Vila

La Xarxa per a la Sostenibilitat exigeix més recursos per als ajuntaments

Les agendas 21 són l'eix d'una política planificada de sostenibilitat.

Els responsables de la **Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat**, que agrupa 172 ajuntaments i ens locals catalans, exigeixen més competències i recursos per als ajuntaments en matèria ambiental. Sols així serà possible l'aplicació de polítiques que facilitin el desenvolupament sostenible en el camp municipal. La Xarxa, creada el 1997, ha celebrat recentment la seva 2a Assemblea general per debatre i aprovar el pla de treball per al període 2000-2001. Aquest pla de treball es fonamenta bàsicament en el desplegament de les Agendes 21 Locals com a instruments

de planificació i programació. S'insisteix, en definitiva, en la importància de fer convergir les Agendes 21 amb els planejaments urbanístics i els plans estratègics de cada població en concret. La creació d'un sistema municipal d'indicadors de sostenibilitat i la intensificació de les relacions amb el municipalisme europeu són altres objectius que es fixen en pla de treball. Cal destacar que la regidora i el regidor d'ERC **Montserrat Selga** (Manresa) i **Josep Maria Civis** (Sabadell) han estat escollits per integrar la Comissió de Seguiment de la Xarxa, l'òrgan de coordinació de l'associació.

21 cadenes constitueixen la Coordinadora de Televisions Locals de Catalunya

21 cadenes han constituït, en una assemblea celebrada el 20 de maig a Gavà, la Coordinadora de Televisions Locals de Catalunya.

El nou organisme és una continuació de la Federació Pro-legalització de les TV Locals, autodisolta el mateix dia de la reunió. L'assemblea ha constatat la necessitat de respondre unitàriament als problemes generats

pels canvis forçats de freqüència que pateixen diverses cadenes locals a causa de l'actuació de les noves cadenes digitals terrestres.

Les televisions fundadores de la Coordinadora són: Badalona, Barcelona (amb dos socis, l'ICB-Ajuntament de Barcelona i la Coordinadora BCN Comunicació - Televisions de Districte), Cardedeu, Gavà, Girona, Grano-

llers, Mataró, Mollet, Osona, Reus, Rubí, Sabadell, Sant Esteve Sesrovires, Tarragona, Terrassa, Terres de l'Ebre, Viladecans, Vilanova del Camí, Vilafranca i Vilanova i la Geltrú.

Tot i no assistir-hi físicament, els responsables de les televisions locals de l'Hospitalet, Igualada i Esplugues s'han adherit a la iniciativa.

Els ajuntaments inspiren confiança en la ciutadania, segons una enquesta del CIS

El Centre d'Investigacions Sociològiques (CIS), organisme dependent del govern de l'Estat, incorpora en el seu baròmetre del mes de març una pregunta sobre el grau de confiança que genera el conjunt de les institucions en la ciutadania. No hi ha cap dubte, segons aquests resultats, que els ajuntaments

són les institucions de govern més valorades.

La mitjana de puntuació obtinguda pels ajuntaments (6,11) està per sobre dels governs autonòmics (5,96) i del de l'Estat (5,85). L'última posició l'ocupen les institucions de la Unió Europea: el Parlament Europeu (5,69) i la Comissió Europea (5,57).

Més del 60% dels ajuntaments del Principat disposen de pàgina web

Un estudi de la Universitat Pompeu Fabra (UPF) indica que 583 ajuntaments del Principat, d'un total de 946, (el 61,6% del total) disposen de web pròpia. El treball revela que, lògicament, a major grandària del municipi la presència d'internet augmenta notablement. En aquest sentit, cal indicar que la totalitat dels municipis de

més de 50.000 habitants tenen web de l'ajuntament. Una altra dada que permet valorar la introducció municipal a internet és la del servidor informàtic on s'hostatja la web: un 64% és de les diputacions, un 14% dels consells comarcals, un 11% propi, un 8% contractat i un 3% de mancomunitats d'índole diversa.

Canvis en governs i regidories d'ERC

ERC ha perdut l'alcaldia de Subirats a causa d'una moció de censura presentada per CiU i una agrupació independent que formava part del govern des de les darreres eleccions municipals. L'alcaldia, **Antoni Soler**, ha estat desplaçat per un regidor de CiU, fins ara a l'oposició.

D'altra banda, darrerament hi ha hagut diversos regidors que, per diferents motius, han abandonat el càrrec i han estat substituïts per altres persones. En aquest sentit, **Anna Maria Vilanova**

Anna Maria Vilanova

ha rellevat Fèlix Camprubí a Sant Fruitós de Bages, **Joan Jou** a Magda Giró a Cornellà del Terri i **Pere Bruset** a Ricard Dilmé a Santa Coloma de Farners.

MATERIAL DISPONIBLE A LA SECRETARIA DE POLÍTICA MUNICIPAL

→ Ponència **La gestió dels purins a Catalunya. Respostes per a un desenvolupament sostenible**, organitzada pel Laboratori d'Enginyeria Ambiental del Departament de Medi Ambient i Ciències del Sòl de la Universitat de Lleida.

→ Proposta d'ordenança reguladora de l'aplicació en el territori del municipi de l'Estany de fems, purins i fangs de depuració i protecció mediambiental de les aigües contra la contaminació produïda per adobs químics i nitrats utilitzats a l'agricultura. Ajuntament de l'Estany.

→ Estatuts de l'empresa **Localret SA**, aprovats en l'Assemblea General del Consorci Local Localret.

→ Manifest de l'Assemblea de regidors de cultura i medi ambient dels Països Catalans, celebrada el 6 de maig a València amb el lema «Per la cultura, pel territori».

→ Proposta d'acord municipal de suport a la iniciativa popular **Correllengua 2000**, elaborada per la Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana.

Aturem l'especulació a Torrebonica

Manel Cunill, coordinador general de l'Associació per la Defensa i Estudi de la Natura (ADENC), denuncia la vergonyosa operació especulativa que «la Caixa» pretèn cometre al Vallès amb la posada en marxa del camp de golf de Torrebonica.

→ MANEL CUNILL
ADENC

Malgrat aquesta imatge d'espai urbanitzat que a vegades hom té del Vallès, cal dir que és una visió esbiaixada, ja que, a aquesta comarca encara hi trobem una extensa matriu de camps i boscos que en el cas de la Plana uneixen un conjunt de ciutats i viles configurant una realitat metropolitana molt distinta al continu urbà de Barcelona. Aquests espais naturals, a part de ser un element d'identitat, també auspicien una biodiversitat notable i garanteixen la connexió biològica entre els espais naturals de la serralada litoral i prelitoral. A més dels seus valors naturals, són moltes les persones que utilitzem aquests espais per a gaudir de la natura i practicar activi-

tats de lleure.

Aquests espais, sovint estan sotmesos a moltes agressions que els posen en perill. Una d'aquestes agressions és el projecte faraònic, ambientalment insostenible i socialment molt injust de transformar els camps i boscos de Torrebonica i Can Bonvilà, situats entre Terrassa i Sabadell, en un enorme camp de golf privat i elitista, de 270 hectàrees. A més, els promotors pretenen construir una nova carretera, urbanitzar 2 hectàrees dedicades a hotel, construir una casa club i altres edificis, una escola de golf, 14 pistes de tennis, un hipòdrom (de més de dues hectàrees). I per si això no fos prou, gastarien 1.000.000.000 de litres d'aigua (l'equivalent al consum d'una població de 30.000 habitants). D'altra banda amb els fertilitzants i biocides que es llençarien per tenir la gespa en condicions contaminarien l'aqüífer

de Torrebonica d'on avui s'obté aigua potable pel consum dels ciutadans.

La finca de Torrebonica és propietat de «la Caixa». De fet és titular d'aquesta finca ja que el 1992 li va ser donada pel Patronat de Catalunya per la lluita contra la Tuberculosi per fer-hi obra social. Ara «la Caixa» vol vendre una part de la finca de Torrebonica per fer-hi el golf a canvi de que se li qualifiqui de sòl urbanitzable residencial part de la resta de la finca. Per tant, els directius del grup «la Caixa» no només vulnereu l'esperit dels seus antecessors sinó que pretenen especular amb l'obra social. N'hi ha per llogar-hi cadires!

El Real Club de Golf del Prat, promotor d'aquest projecte, no es conforma a traslladar-se a qualsevol de les nombroses instal·lacions de golf ja existents (penseu que al costat de Torrebonica ja existeixen tres camps de golf: Matadepera, Rubí i Sant

Cugat), sinó que a més aprofiten per doblar la superfície que actualment ocupen al Prat de Llobregat. D'altra banda, és important destacar que més del 87% dels terrenys que actualment ocupa el Real Club de Golf del Prat són de titularitat pública (Aena i Ministerio de Defensa), dels quals venen gaudint gratuïtament des del Franquisme; i ara, pretenen finançar el Camp de Golf de Torrebonica i Can Bonvilà amb la indemnització que rebran per ocupar aquests terrenys públics. Segons dades de l'administració indemnitzarem l'èlit més exclusiva de Catalunya amb 3.500 milions de pessetes. Els «okupes» més respectats i gratifi-

cats del nostre país.

Ara bé, el rebuig popular a aquest projecte ha quedat ben palès. Ja s'han recollit més de 13.000 signatures de ciutadans i ciutadanes demanant la retirada d'aquest projecte, 156 entitats socials s'han adherit al manifest per la conservació de Torrebonica i el 3 d'octubre de 1999 es va manifestar més de 5.000 persones a Terrassa. És evident que la voluntat popular i les mobilitzacions han estat la resposta ciutadana a la darrera agressió que pateix el Vallès. Esperem que el Govern de Catalunya actui amb diligència per tal que tothom pugui continuar gaudint de Torrebonica i Can Bonvilà.

Camps i boscos afectats pel projecte, a Torrebonica i Can Bonvilà.

■ ESSLÉSIA

Què fem amb l'Església?

Pep Martí analitza l'actual situació de l'Església a Catalunya, on les posicions més conservadores i espanyolistes estan guanyant posicions.

→ PEP MARTÍ
MILITANT D'ERC

L'Església catalana viu moments d'agitació. Els canvis produïts les darreres setmanes a la diòcesi de Barcelona, amb la caiguda del bisbe Carrera, així com l'elecció d'un nou abat de Montserrat (un fet precedit només per uns dies per unes declaracions de l'exabat Casjà M. Just no deixant canya dreta) conformen un panorama, com a mínim, esvalotat. Però aquests fets no es poden aïllar de l'escenari de futur que suposarà, en els propers anys, la pràctica renovació de l'episcopat català. Tenint en compte que l'edat de jubilació dels bisbes és de 75 anys, i bona part dels prelats catalans s'hi acosten, és clar que en dos o tres anys s'haurà produït un canvi important en la nostra cúpula catòlica.

Un partit com ERC, de clara tradició laica, per no dir

anticlerical, s'ha de preocupar del que pugui passar a l'Església? La pregunta és pertinent. La temptació, no cal dir-ho, és deixar-ho córrer. Ja s'ho faran! És cert que els qui ens considerem militants actius d'una esquerla laica podem caure en el parany de desitjar per als nostres adversaris el pitjor: un catolicisme cada cop més tancat, més desarrelat i reaccionari. D'altra banda, també es pot argumentar que l'Església ja no és el que era, ja no té la força d'abans, ni la incidència social ni el domini sobre les consciències propi del passat. Tot i així, crec que el parany ha de ser evitat. L'Església ens ha d'interessar. Per una part segueix sent un poder a tenir molt en compte. per l'altra fins i tot els convençuts que el catolicisme és una gran força conservadora, hem de reconèixer que els ponts entre el món dels creients i el món dels no creients són més forts que mai. En aquests moments un agnòstic o un ateu sensible als

problemes del planeta es pot sentir més proper a un cristià conscient que no pas a un neoliberal indiferent i escèptic en matèria moral.

Sovint trobem a faltar un pla estratègic nacional, d'Estat, que actuï sobre un seguit d'àmbits socials. L'Església és un d'ells. Tot té relació amb tot. L'ofensiva desnacionalitzadora que patim ha tingut també la seva ofensiva en el camp eclesial. El nomenament, fa una dècada, de Ricard Maria Carles, un prelat valencià que portava anys de bisbe de Tortosa, com a arquebisbe de Barcelona va tenir un sentit molt evident: es tractava de nomenar un «governador civil» que anul·lés una diòcesi considerada díscola pel nucli dirigent del Vaticà. Gir a la dreta, naturalment, però també col·locar a Barcelona algú que bloquegés qualsevol intent de crear una Conferència Episcopal Catalana emancipada de l'espanyola.

Carles ha fet el que ha pogut. Ha situat homes de la seva corda en algunes de les

seus episcopals: els seus amics Salinas a Tortosa, i Ciuraneta a Lleida. Per sort Barcelona li està resultant un os molt dur de rosegar. La diòcesi li ve gran. Per això va haver de pactar amb un equip liderat pel bisbe auxiliar Joan Carrera (a Barcelona hi ha cinc bisbes auxiliars) que, pel seu arrelament al país, assegurava la pau interna a l'arquebisbat. Sigui perquè s'ha sentit prou fort, o bé pel seu caràcter difícil, el cardenal Carles ha trencat amb la gent de Carrera.

L'estratègia del bisbe Carrera (pactar amb Carles a canvi d'una part del poder per evitar mals majors) ha fracassat. Seria fàcil trobar exemples semblants en el camp polític. Els qui volien plantar cara a l'arquebisbe des de dins, pactant-hi, han perdut la seva aposta. Pel que es veu, és difícil fer passar per l'adreçador el prelat valencià. L'«ara decidirem» ha fracassat també a l'arquebisbat. I les coses poden anar a pitjor. Alguns ja preparen la successió de Carles (ha de renunciar al setembre del 2001) i voldrien veure en el seu lloc algun arquebisbe

encara més anticatalanista, potser el senyor Reig, actual titular de la seu de Castelló. Ara van a per Camprodon, el bisbe de Girona, un home de país i de tarannà liberal. El nacionalisme català cometrà un greu error si no dissenya una estratègia ofensiva en tots els camps. Els bascos ho han fet millor. Tenen alguna peça clau a la Santa Seu (com el cardenal Etxegarai, excap de Justícia i Pau) i han sabut assegurar una línia de certa continuïtat en el pas de Setién a Uriarte, una operació d'alta política. Els espanyols també saben moure bé les seves fitxes. Allà, a Roma, tenen el castellà Martínez Somalo, un cardenal anticatalà que vigila de prop els moviments de l'Església catalana. I el govern català? Hi pensa en tot això? Ens agradi o no, la batalla de l'Església també l'hem de voler guanyar. Des d'una òptica d'esquerres, ens interessa un catolicisme obert a la modernitat, que no sigui una trinxera contra l'avenç social. Des d'una òptica nacional, l'Església és una peça clau i hem de jugar-hi a fons. Ni que sigui perquè al final no ens la «facin» des de fora.

L'Associació per la Llengua demana a la societat civil un compromís directe amb l'acció política

El 19 de maig, l'Associació per la Llengua i la Cultura Segle XXI, presentava a l'Ateneu Barcelonès el Manifest «Pel país, la llengua i la llibertat», que signat per més de 120 personalitats del món cívic, cultural i polític dels Països Catalans, pretén una reactivació ciutadana en favor d'un projecte social i nacional enfront l'avenç de l'espanyolisme del qual en fa responsable a les actuals classes dirigents econòmiques i polítiques catalanes.

L'Associació per la Llengua és una entitat impulsada

inicialment per lingüistes i gent de l'àmbit educatiu fa més de cinc anys i centrada en l'impuls del català.

A l'acte varen prendre la paraula, **Anna Almazán**, presidenta de l'Associació per la Llengua, **Joan Manuel Tresserras**, professor de Ciències de la Comunicació de la UAB, **Margarida Aritzeta**, presidenta de l'Associació per a les Noves Bases de Manresa, **Antoni Soy**, economista i alcalde independent d'Argentona i **Josep-Lluís Carod-Rovira**, secretari general d'ERC.

Carod-Rovira va palesar que la presentació del manifest constituïa «la representació de la Catalunya que no plega ni es resigna ni es conforma», en contrast amb el «pessimisme i desmoralització» de l'opinió pública catalana després de la majoria absoluta del PP.

Carod-Rovira va instar a respondre al «rearmament» d'un nacionalisme espanyol «que aposta per criminalitzar la resta d'opcions nacionals, malgrat que s'expressin per vies estrictament democràtiques».

Un moment de l'acte celebrat a l'Ateneu Barcelonès.

MANIFEST

Pel país, la cultura i la llibertat

Els mesos de política d'inacció i de dilació, esperant el desenllaç de les eleccions espanyoles, i el resultat al març de majoria absoluta del PP a l'estat, han provocat el desencís d'una bona part de la població catalana. Els gestos de renúncia i la subordinació al programa del PP i, sobretot, la manca manifesta d'un projecte nacional i social clar i decidit per part de les forces que han dirigit la política catalana durant vint anys, han alimentat un sentiment d'abatiment i pessimisme entre la majoria, identificada amb el progrés i el catalanisme. Mentrestant, del PSOE estant, algunes veus encara han clamat per accentuar l'espanyolisme de la formació.

Han estat unes setmanes de continuats gestos de supèrbia dels devots de l'espanyolitat fèrria: la d'un sol veritable poder polític i financer, el seu; una sola veritable llengua i cultura, la seva; una sola veritable i homogènia nació, la seva. Amb una cohesionada classe dirigent al seu voltant, administrant a conveniència la caixa única i gestionant la connexió de la nostra vida amb les xarxes dependents dels grans conglomerats financers, industrials i tecnològics. Ara invocant el pragmatisme, ara l'eficàcia, ara la tolerància, ara el lliure mercat, ara la solidaritat, ara la universalitat. Com si només en la reduïda i esbiaixada accepció que ells

celebren, aquests conceptes continuessin alguna virtut.

En plena eufòria, però, l'apoteosi de la reacció s'ha endut les màscares. El dissimul i l'engany calculat han donat pas a l'exhibició d'amenaçes i d'intencions. Ha estat l'avís de torpedinar la possibilitat d'un espai social català. Ha estat altra vegada la grolleria i la impugnació de la unitat de la comunitat lingüística catalana. Fins i tot ens duen la tropa a desfilar. Tot s'ha fet més clar. I, per a la majoria de catalans, el desconcert i la perplexitat han començat a quedar desplaçats per l'estupefacció i la indignació.

Davant de la globalització i la informacionalització només se'ns proposa seguidisme. Davant dels dèficits imputables a les deficiències de gestió i a l'aberrant sistema de finançament, no només no es convoca la població a mobilitzar-se, sinó que es prediquen bones maneres i es maquilla la claudicació de fet. Davant dels problemes de fons com les bosses de misèria i marginalitat, la incorporació de la nova immigració, la prioritització de l'excel·lència del sistema públic d'ensenyament o l'endegament de grans plans de bastiment de noves infraestructures, s'apel·la a la complexitat de la qüestió i a la insuficiència d'atribucions o de recursos per justificar la manca de propostes i la poca ambició de les polítiques.

No ens pot sobtar, doncs, la fragilitat que encara arrossega el nostre patrimoni simbòlic. Ni que una part important de ciutadans no hagin tingut encara l'oportunitat efectiva d'adherir-se, plenament, a una proposta nacional catalana oberta, moderna, integradora, engrescadora, socialment avançada, que els pugui identificar i representar.

I, enmig d'aquest panorama, la reforçada hegemonia conservadora ha desencadenat una ofensiva que pretén fer-nos recular en tots els terrenys. L'abundància de plataformes institucionals, empresarials i de comunicació al seu servei mostren un front compacte i amenaçador. Per això cal plantar-hi cara amb determinació. Amb veu ferma, volem proclamar que la crisi d'unes dimissionàries classes dirigents econòmiques, replegades a una funció subordinada, o la fossilització d'una classe política encallada en uns plantejaments vells i ja només obsessionada a perpetuar-se en el control de les institucions no equival a la crisi o a la fossilització d'un país. Fallen els detentors del poder econòmic i polític a Catalunya. De fa molt temps. Però ells no són Catalunya. Són importants, però no ho són tot.

Un país i una trajectòria històrica no es redueixen a la minoria privilegiada que, en un moment determinat -la transició postfranquista-, obté preeminèn-

cia i procura aparèixer com a dipositària de la voluntat popular. Però, per a alterar l'estat de coses present, per a aturar l'actual campanya de pressions, cal que aquella voluntat popular torni a manifestar-se per ella mateixa. Refer els vincles i renovar les actituds. Reprendre el protagonisme. La gent, el poble, ja hem protagonitzat altres vegades els episodis decisius que han garantit la continuïtat de l'aposta comunitària catalana. L'aposta per un país viu, amant de la seva cultura i de la seva llibertat. El diagnòstic general apunta temps difícils. Caldrà, doncs, comprometre's directament en l'acció política. En la defensa d'allò que pel gruix del gran empresariat i de bona part de la classe política és simple moneda de canvi, però que per nosaltres és substantiu i primordial: el dret de ser col·lectivament allò que els ciutadans decidim, de poder optar per una justa distribució dels nostres recursos i els nostres esforços, de compartir i de projectar la nostra pròpia interculturalitat, de traçar un camí propi de defensa radical de la pau, la llibertat i la solidaritat.

**Per la diversitat i per la dignitat.
Per la sobirania, la justícia i la democràcia.
Pel país, la cultura i la llibertat.**

Anna Almazán
Vicenç Altaió
August Andrés Trías
Margarida Aritzeta
Rossend Arqués
Soledat Balaguer
Josep Bargalló
Ramon Barnils
Heribert Barrera
Francesc Bellmunt
Ernest Benach
Josep Benet
Jordi Berrio
Uriel Bertran
Jordi Bilbeny
Norbert Bilbeny
Mercè Boix
Xavier Bosch
August Bover

Jaume Cabré
Lluís Cabrera
Montserrat Campillo
Paco Candel
Jordi Carbonell
Agnès Caro Rivas
Josep-Lluís Carod-Rovira
Carles Castellanos
Marta Cid
Josep Ciurana
Eliseu Climent
Lluís Closas Torrente
Imma Colomer
Agustí Colomines
Jaume Comas
Isidor Cònsul
Maria Corominas
Manel Costapau
Laura de Mas

J.Oriol Domingo i Coll
Mavi Dolz
Francesc Espinet
Pere Ignasi Fages
Lluís Ferrando
Carme Ferré
Eulàlia Ferrer
Francesc Ferrer i Gironès
Carme Forcadell
Lluïsa Gaez
Julià Garcia i Muntané
Josep M. Garcia Solé
Lluís Gavalrà Roig
Quim Gibert
Josep Lluís Gómez Montpart
Eulàlia Grau
Maria Gutiérrez
Pere Herrero
Mercè Izquierdo

Pere Izquierdo i Tugas
Enric Larreula
Lluís Llach
Josep Àngel Llibre
Montserrat Llinés
Guillem López-Casasnovas
Josep M. López Llaví
Laura López
Enric Marín
Lluís Marrasé
Agnès Martí
Josefina Mases
Carme Massaguer
Miquel Mayol
Jaume Medina
Jordi Monés Pujol-Busquets
Jordi Montanyà
Ramon Monton
Josep Murgades

Antoni Munné Jordà
Jordi B. Oliva
Àngels Parés
Isona Passola
Carles Perelló
Juanjo Perona
Quico Pi de la Serra
Ventura Pons
Romi Porredón
Carme Porta
Jordi Portabella
Enric Pujol
Maria José Recoder
Joan Reig Soler
Diego Rejón Bayo
Joan Rendé
Ignasi Riera
Pep Riera
Elies Rogent

Elisenda Romeu
Conxa Royo
Miquel Sánchez
Carme Sansa
Blanca Serra
Eva Serra
Xavier Serrat
Lluís Solà
Jordi Solé Camardons
Conrad Son
Antoni Soy
Antoni Strubell
Eduard Suàrez Rovira
Josep Tero
Josep M. Terricabras
Joan Manuel Tresserras
Sílvia Ventura
Jordi Vila-Abadal
Lluís Maria Xirinacs

La Unió Europea es planteja la seva refundació arran de la futura ampliació cap a l'Europa de l'Est

El nostre futur eurodiputat Miquel Mayol analitza alguns dels aspectes que la Unió Europea haurà de canviar per mor de l'ampliació de la mateixa cap als països de l'Est d'Europa. Entre aquestes qüestions destaquen l'augment del nombre absolut d'eurodiputats, el període de cada presidència, la redacció d'una Carta de Drets Fonamentals o l'adopció d'un estatut dels partits d'àmbit europeu.

→ MIQUEL MAYOL
DIPUTAT D'ERC
AL PARLAMENT EUROPEU
(2002-2004)

Han passat 10 anys d'època de Maastricht i 4 d'Amsterdam. De nou ens trobem en un procés materialment constituent.

Es tracta d'adaptar les institucions per mor que l'eixamplament de la Unió que s'ha decidit sigui un èxit. Abans del 2004 la Unió Europea hauria d'acollir Xipre, Hongria, Polònia, Estònia, Eslovènia i la República Txeca. En els anys posteriors d'altres països d'Europa Central i Oriental, que ja són candidats, haurien de ser admesos.

D'acord amb les disposi-

cions que regeixen el procés de revisió ja s'han recollit els dictàmens de la Comissió, del Comitè de les Regions i del Comitè Econòmic i Social. El Parlament ha pres una Resolució solemne sobre el tema. De conformitat amb l'article 48 del Tractat de la Unió Europea s'ha convocat una Conferència Intergovernamental (CIG). Aquesta haurà de finalitzar el nou treball el desembre vinent. Quan es reunexi a Niça el Consell Europeu, sota la Presidència francesa, les qüestions que s'estaran discutint concerneixen entre d'altres:

- ◆ Una Carta dels Drets Fonamentals a afegir als Tractats.
- ◆ L'adopció d'un estatut dels partits d'àmbit europeu.
- ◆ El canvi de disposicions relatives a la Comissió i al

Consell.

Es tracta doncs d'una revisió important. Cal reconèixer que un cop més els Estats membres no han fet cap esforç per mor que els ciutadans puguin prendre consciència d'aquesta importància i puguin eventualment participar-hi.

José Maria Aznar, Lionel Jospin i Jacques Chirac han preferit donar-se a bon compte una patent de democràcia amb l'afer Haider que no pas fer pedagogia europea.

Però aquests pseudodemòcrates francesos es captenen de cara al català a Catalunya Nord com el líder del FPÖ a Caríntia de cara a la minoria eslovena i a la seva llengua.

Això i la política espectacular del Consell de Lisboa no afavoreix la democratització

de la institució que tothom pretén desitjar.

El nostre grup al Parlament Europeu (Verd-Aliança Lliure Europea) constatant l'apatia de l'opinió pública va convocar a principis de maig un taller per a discutir d'aquests temes. Es tracta a la vegada d'enfortir i d'eixamplar la Unió Europea per encarar els reptes que planteja la globalització sense principis de l'OMC i la «financiarització» sense límits de l'economia. Aquesta clara consciència dels problemes reals fa que la influència del nostre grup al si del Parlament va més enllà dels 48 diputats que el componen.

Així és que un dels nostres, l'austríac Johannes Voggenhuber fou a l'origen de la resolució del 16 de març passat sobre la Carta dels Drets fonamentals. El seu report contemplava el respecte als drets lingüístics i culturals. S'haurà de pressionar els Estats membres per mor que aquesta disposició consti en la Carta, amb caràcter vinculant, malgrat l'oposició probable de la República francesa.

També els companys eurodiputats de l'ALE han afavorit la constitució d'un intergrup parlamentari per aconseguir la presència directa de les autonomies a les institucions executives europees quan es tracta de matèries de llur competència.

Pel que fa a Catalunya cal recordar que fou el nostre partit qui ja el 1997 per boca del seu secretari general, Josep-Lluís Carod-Rovira, havia presentat 10 proposicions no de llei al Parlament de Catalunya per reivindicar aquesta presència.

Un altre punt que caldria replantejar és el nombre d'eurodiputats arbitràriament limitat a 700 pel Tractat d'Amsterdam. Avui dia són 626. Amb l'eixamplament a tots els Estats candidats (primera, segona i successives onades) el nombre quedaria inferior a 1000. El nombre mínim de diputats d'un Estat que ara és de 6 serà limitat a 4. Avui dia hi ha 9 eurodiputats de Catalunya. En serem 10 a partir del gener de 2002. Però ja per les properes eleccions és molt possible que aquest nombre caigui a 6 i potser menys, vista la prepotència i el menyspreu del PP absolutista. Serà molt difícil que un partit com el nostre mantin-

gui la seva representació.

Pel que fa a la Comissió i a la Presidència del Consell, les perspectives no són gaire més favorables. Si se segueixen les proposicions en quant a la Presidència (2 anys com a mínim pel període de rotació) la Catalunya independent de demà podrà esperar fins a 50 anys que li toqui la Presidència.

De la mateixa manera a partir del 2010 els «petits» Estats no tindrien la garantia de tenir representants a la Comissió. Això pel que fa a les institucions. Pel que fa als drets fonamentals cap dels projectes actuals contempla el dret a l'autodeterminació. Recordem que l'ALE i els Verds hem pogut constituir un grup junts perquè aquests últims han reconegut expressament aquest dret a l'autodeterminació i així consta en el protocol que s'ha signat amb ells.

Avui dia a dintre de la Unió Europea l'única qüestió que fa perillar greument la pau civil és la qüestió nacional. A Irlanda del Nord, Euskadi, Còrsega, Bretanya, grups polítics desconfien d'una via democràtica per aconseguir la independència. Cal dir que les Constitucions vigents en cadascun d'aquests Estats no contempla el dret a la separació democràtica sinó que al contrari, criminalitza aquesta voluntat.

El Parlament Europeu hauria de ser una tribuna per explicar perquè no hi pot haver Declaració de Drets Fonamentals i Constitució Europea si aquest dret elemental no és reconegut ni el seu exercici organitzat.

Avui tothom constata la manca d'interès dels ciutadans pel que fa a la Unió Europea. L'evolució de l'absència a les successives eleccions europees és un clar senyal d'això.

Tothom veu també els aspectes negatius de certes polítiques comunes. O bé són excessivament tecnocràtiques o be fan perillar certs sectors productius (la fruita seca a Catalunya, per exemple).

Caldria aprofitar aquest període «constitucional» per assegurar la democratització de la institució. L'euro és una bona cosa si és un pas cap a la consecució de l'Estat català membre, a igualtat de drets i deures, d'una Unió solidària.

La caiguda del mur de Berlín, el 1989, va iniciar el lent procés d'unió política d'Europa.

Una vista de la ciutat de Quebec, amb el castell de Frontenac en primer terme.

QUEBEC

A un pas de la llibertat

Jesús Maestro, ens comenta la última hora del Quebec i del seu principal partit, el sobiranista Parti Québécois que, liderat per Lucien Bouchard des del 1996, està entestat en portar la seva nació a la independència.

→ **JESÚS MAESTRO**
SECRETARI
DE POLÍTICA INTERNACIONAL

A l'Amèrica del Nord hi ha el país més potent del món, els Estats Units d'Amèrica.

Al Sud de la seva frontera, Mèxic, que competeix pels mercats americans econòmicament, i que els nodreix no només de productes sinó també de mà d'obra barata. Al nord dels Estats Units, una altra de les potències industrials del món, el Canadà, amb un nivell de vida i de benestar en molts casos superior a la superpotència veïna. Al costat del Canadà, i encara sota la seva sobirania, hi ha el Quebec, l'única comunitat nacional francòfona de pràcticament totes les Amèriques, tot exceptuant algunes illes del Carib, Guaiana i Haití.

Una illa francòfona enmig d'un mar anglòfon

La llengua és el tret diferencial més important, i més visible del país, encara que no l'únic. El sistema judicial es basa en el codi napoleònic, igual que al nostre país i a l'Europa continental. La sanitat i el sistema de salut és de tipus europeu, o sigui, assistència gratuïta i cobertura universal. El sistema polític es basa en la democràcia representativa, en el Parlament, elegit pel sistema majoritari, de tipus britànic. Així, amb poc menys de la majoria absoluta de vots el Parti

Québécois (PQ), va obtenir en les darreres eleccions 76 dels 125 escons de l'Assemblea Nacional quebequesa, nom que rep des del 1968 un Parlament que data del 1791.

El Quebec, però, no només està habitat per francòfons, si bé en representen el 82,8% de la ciutadania. El 10,8% es declara anglòfona i la resta, el 6,4%, parla altres llengües. Cal destacar l'existència, com a la resta del continent, de diverses nacions indígenes, les quals, com desgraciadament a la resta d'Amèrica, pateixen una situació de submissió nacional, social i econòmica, que en fan els sectors més desfavorits i marginats de la població. Si bé la colonització francesa va ser més respectuosa que la britànica quant als drets dels indígenes, la descolonització i els nous Estats independents no han fet més que marginar encara més aquestes poblacions que, en el començament del segle XXI, es troben al llindar de la desaparició.

El naixement del PQ

Les reivindicacions nacionals de la majoria francòfona del Quebec varen estar sempre latents, però no va ser fins la dècada del 1960, que no es va articular políticament una alternativa al poder establert. El PQ neix en aquesta època amb la voluntat de liderar el país i dur-lo cap a la independència —sobirania, en termes quebequesos. Durant alguns anys va existir un Exèrcit d'Allibe-

rament del Quebec, encara que després la pràctica majoria dels seus membres es va incorporar al PQ. La via cap a la independència sempre, doncs, va ser política, afavorida, entre d'altres factors, per una llarga tradició democràtica del Quebec i del Canadà, amb més de 200 anys de vida en llibertat, la qual cosa marca un tret diferencial important en relació a d'altres lluites d'alliberament nacional.

Els referèndums per la sobirania

El 1980 es va convocar el primer referèndum sobre la sobirania, amb un resultat catastròfic per als interessos quebequesos: el 60% es va manifestar pel manteniment de la unió federal amb el Canadà. Tot seguit es va donar un *impasse* i un afebliment del moviment independentista al país, i no va ser fins deu anys més tard que el PQ recomençà amb èxit la lluita política per un altre referèndum. Els èxits electorals del PQ, i del Bloc Québécois (BQ) a les eleccions federals, impulsaren els sobiranistes i el govern quebequès a realitzar una altra consulta, l'octubre de 1995. La polarització de la consulta va fer que més del 90% de la ciutadania votés. El resultat va ser molt ajustat, un 49,42% per la sobirania, un 50,58% per la federació, tot just poc més de 20.000 vots de diferència. D'ençà d'aleshores els sobiranistes intenten crear les condicions perquè aquells sectors de la po-

blació que el 1995 no apostaren per aquesta opció canvien el sentit del seu vot.

L'acció de govern del PQ

És per tot això que les polítiques del govern quebequès es dirigeixen en especial a aquells sectors més fàcilment manipulables per la propaganda canadense. Així, el govern està endegant tot un seguit de polítiques de benestar, amb inversions massives en educació, noves tecnologies, tot creant les condicions per a un desenvolupament econòmic que arribi a tota la ciutadania. Cal recordar que el Quebec és un país ric, receptor d'immigrants, aproximadament uns 25.000 anuals. Una immigració que alguns creuen van ser els que decantaren la votació de 1995 per la federació, percepció en tot cas errònia degut a l'escàs número d'immigrants amb dret a vot.

El govern quebequès no només aplica polítiques pròpies de l'Estat del benestar, sinó que internacionalitza la seva realitat nacional, a través del seu Ministeri d'Afers Exteriors. Quebec disposa de diverses oficines pròpies a l'exterior, com a França, Regne Unit, o a la ciutat de Barcelona, que actuen, de fet, com a consolats d'un país en marxa cap a la seva independència. La diplomàcia quebequesa compta, a més, amb un aliat de gran importància, el govern francès i la totalitat dels seus partits polítics.

14è Congrés Nacional del PQ

Del 5 al 7 de maig es va celebrar a Montreal el 14è Congrés Nacional del PQ, amb l'assistència d'aproximadament dos milers de

delegats representants dels seus 125.000 afiliats. En el context nord-americà el PQ és l'únic partit de tipus europeu, amb estructura, dirigents, i disciplina de partit. Al Congrés es van decidir les polítiques a aplicar des del govern i des del carrer per aconseguir que un futur referèndum els sigui favorable. La definició del partit com a socialdemòcrata, la relació amb els sindicats, les associacions ciutadanes... donen la pauta de l'originalitat del PQ i de la societat quebequesa en un mar anglòfon. Entre les delegacions internacionals convidades destacaven ERC —que va ser representada pel secretari general, **Josep-Lluís Carró-Rovira**, i jo mateix—, l'Scottish National Party i la totalitat dels partits democràtics francesos, des del PCF fins l'RPR.

El suport a les polítiques dutes a terme pel partit, el govern quebequès i els representants del BQ a les institucions federals, va ser ratificat per més del 90% dels assistents al Congrés. A partir d'ara la maquinària del partit, i del govern, està dedicada a intentar convèncer la ciutadania que la sobirania els és profitosa. L'estructura del PQ, altament professional i professionalitzada, garanteix un pas més cap a la independència. Tots els sectors socials del país hi són representats. Cal destacar la paritat de gènere en els diversos estaments del partit, així com en el govern quebequès. La crítica, però, prové dels joves del PQ: volen més protagonisme perquè la joventut del país s'impliqui en la sobirania. En tot cas, Quebec pot ser el proper país que esdevé Estat.

Avel·lí Artís-Gener «Tísner» **un sorneguer al servei de la llibertat**

Avel·lí Artís-Gener «Tísner» (Barcelona, 1912 - 2000), ens acaba de deixar. Poc podem afegir a tot el que els mitjans de comunicació han dit de la seva trajectòria com a creador en el món de la cultura, però si que podem parlar amb més propietat del seu compromís polític que en els darrers anys va exercir militant a ERC.

→ ÀNGEL RAMOS

La ironia sempre present

«Jo mai no havia estat ni obrer ni camperol i, això no obstant, el Bloc m'atreia. M'interessava el marxisme o, per dir-ho amb sinceritat, els pocs aspectes de la doctrina que comprenia (...) Mai no m'hauria atrevit a dir-ho a ningú, però trobava massa melodramàtics alguns passatges referits a la lluita de classes: proclamar tal cosa hauria estat com fer declaració pública de petit burgès que, a causa d'una misteriosa semàntica, s'havia convertit en un qualificatiu insultant». Així comença un dels primers capítols de *Viure i veure*, les memòries d'Avel·lí Artís-Gener, a parer de molts entesos, una de les manifestacions en llengua catalana més reeixides del que s'ha anomenat «la literatura del jo». Aquesta magna obra memorialística —que té com a fil conductor la guerra civil— és plena a vessar de la bonhomia i la sornegueria que caracteritzaren la vida d'en Tísner, l'apòcope de les últimes síl·labes del seus dos cognoms —d'Artís i de Gener. La murrieria que també trobem, per exemple, a *556 Brigada Mixta* (1945), una novel·la que els crítics literaris han destacat justament per l'ús de la ironia, de la combinació de l'humor i la tragèdia de la guerra i de la qual Joan Fuster en subratllà «un humor crònic i desembarassat», en una data tan propera als esdeveniments com el 1945.

Màrius Serra recordava aquests dies en un article necrològic que Tísner, el pare dels mots encreuats en català, també traslladà aquesta sornegueria a l'enigmística amb definicions tan hilarants com, per exemple, taxista: «**Abaixa la bandera en senyal de llibertat**»; oca: «**La seva manera de caminar feia babejar Hitler**» o Sòfia: «**Senyoreja la bulgaritat**»...

Però no ens correspon a

nosaltres parlar de l'Avel·lí Artís escriptor, aquests dies ho han fet a bastament els mitjans. Centrem-nos en el seu compromís cívic i polític.

Compromís polític i exili

Malgrat les seves simpaties pel Bloc Obrer i Camperol, Tísner militaria durant la guerra al PSUC. Va ser un dels creadors —amb ell seu amic i després cunyat, Pere Calders— de la Cèl·lula de Dibuxants del PSUC, dirigint entre els dos el setmanari *L'Esquella de la Torratxa* —des d'on va popularitzar el pseudònim Tísner. Abans havia escrit a la premsa republicana del moment: *La Publicitat* —entre 1934 i 1937—, *L'Opinió* —1933—, *El Bé Negre* —entre 1933 i 1936—, *La Rambla* —entre 1934 i 1937—... Durant la guerra s'allistà com a voluntari en l'exèrcit republicà, ascendit diverses vegades per mèrits de guerra, als 27 anys es convertiria en tinent coronel. Amb la derrota, s'hagué d'exiliar i fou internat al camp del Coll d'Arés. Després d'una temporada a Tolosa de Llenguadoc, arribaria a Mèxic on escriuria també a la premsa de l'exili col·laborant en la revista del seu pare —el dramaturg i impressor Avel·lí Artís Balaguer— *La Nostra Revista*, que després de la seva mort i ja sota la direcció d'en Tísner, aquest transformaria en *La Nova Revista* (1955-1958). De la seva col·laboració en la premsa de l'exili mexicà, país on viuria durant gairebé vint-i-cinc anys, cal esmentar també els seus articles a *Lletres*, *Quaderns de l'Exili* i *Pont Blau*.

Retorn a Catalunya

Ja des de Catalunya —va retornar al país el 31 de desembre del 1965— va participar activament en la recuperació del Centre Català del PEN, la refundació del qual tingué lloc dins d'un autocar, durant un viatge d'anada i tornada a l'Esplugu de Fran-

colí, per tal de passar desapercebuts per la policia del moment, essent-ne secretari. Fou, també, un dels promotors i impulsors de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, que presidiria. Aquestes iniciatives com activista li permeteren posar-se en contacte amb la nova generació d'escriptors del moment: Montserrat Roig, Maria Antònia Oliver, Jaume Fuster, Josep Maria Benet i Jornet...

En el terreny estrictament polític, Tísner col·laborà i participà en l'Assemblea de Catalunya. Com recordava el seu amic i president d'ERC, Jordi Carbonell, també fou present en la creació de Nacionalistes d'Esquerra (NE) el 1979, essent-ne candidat al Senat el 1982.

El febrer del 1992 ingressava a ERC encapçalant conjuntament amb Jordi Carbonell el **Manifest dels Nacionalistes d'Esquerra** on, després d'arribar a la conclusió que Iniciativa per Catalunya —formació de la qual formava part l'Entesa dels Nacionalistes d'Esquerra, hereva de NE— «**no ha portar a terme la transformació que les**

Tísner, en una imatge de la Guerra Civil.

circumstàncies demanaven»

feia una crida a tots els antics militants i simpatitzants de NE a incorporar-se a ERC.

Tísner des del seu ingrés a ERC va militar a la secció local de l'Eixample.

Un tinent coronel antimilitarista

Tota aquesta trajectòria cívica, patriòtica i literària li fou reconeguda amb la concessió del Premi d'Honor de les Lletres Catalanes el 1997. En recollir aquest reconeixement, va cloure la seva intervenció amb un «**Visca Catalunya lliure!**». Es tractava, més que d'una consigna, de la constatació del seu irrenunciable compromís amb el país i la seva llibertat.

En una de les seves últimes entrevistes, publicada en el número 15 d'*Eixample*, el butlletí d'ERC-Eixample, Fina Picas li preguntava per la seva experiència militar durant la Guerra Civil. Tísner va aprofitar la resposta per reiterar la seva condició d'antimilitarista: «**Jo sóc antimilitarista i estic convençudíssim que quan es fan servir les armes, malament rai, perquè ja no queden arguments**». Ben segur que al tinent coronel Avel·lí Artís li hagués plagut l'èxit de les nombroses manifestacions que a favor dels valors de la cultura de la pau, han tingut lloc a Catalunya amb motiu de la Desfilada de l'exèrcit espanyol.

1991. PRADA. Tísner, entre Josep-Lluís Carod-Rovira, Isabel Clara-Simó i Jordi Carbonell durant l'homenatge que li va retre la Universitat Catalana d'Estiu.

Una esperança desfeta. L'exili del 1939

EXPOSICIÓ. MUSEU D'HISTÒRIA DE CATALUNYA. BARCELONA. FINS AL 27 D'AGOST

→ ÀNGEL RAMOS

Amb motiu de la 2a Trobada de Casals Catalans, el Museu d'Història de Catalunya, conjuntament amb el Centre d'Estudis Històrics Internacionals de la UB i el

Centre d'Història de Catalunya han organitzat aquesta exposició sobre la diàspora catalana.

Entre gener i febrer del 1939, 450.000 republicans espanyols i catalans van travessar les Alberes camí d'un

exili, que, per molts d'ells no tindria fi. D'aquest contingent humà, entre 60.000 i 150.000 —segons els estudis— eren catalans. Per recordar aquells fets s'ha portat a terme aquesta exposició, organitzada en només

sis mesos, amb el propòsit, segons el director del Museu, de fer un «homenatge als que van marxar, i en especial als que mai no van poder tornar».

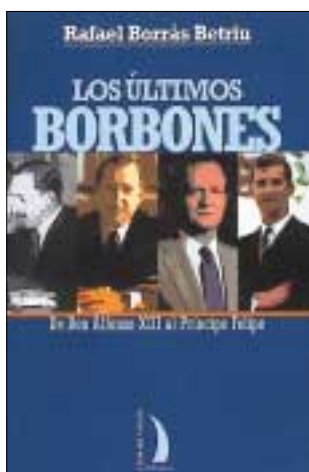
Més enllà de les crítiques que ha merescut aquest Museu d'Història de Catalunya i la seva gestió (vegeu *L'Avenç* del mes de maig), aquesta exposició —i les publicacions auspiciades pel Museu que han aparegut al mercat en ocasió de l'exposició— bé mereix ser visitada.

Tot i que no ens trobem davant l'homenatge que l'exili es mereixia —com apunta Josep-Lluís Carod-Rovira en un article aparegut a *l'Avui*— sí que aquesta exposició traça el periple que comença amb l'esperança desfeta dels derrotats pel conflicte bèl·lic de la guerra civil

que glossa Pere Quart en les *Corrandes de l'exili*, explica les condicions de vida en els camps d'internament del Rosselló, la sort que patiren milers de catans als camps d'extermini nazi, l'embarcament cap a Amèrica solcant «el pont de mar blava» de què parlava Lluís Nicolau d'Olwer així com l'esforç que en el terreny del manteniment de les institucions polítiques com de la presència de la cultura catalana dugueren a terme els nostres exiliats.

L'exposició també recull alguns testimonis de gran valor com el discurs de Pau Casals a les Nacions Unides el 1971 o la reproducció en un gran plafó del «Jurament de l'exiliat» d'Antoni Rovira i Virgili, president del Parlament a l'exili.

La inversemblant capacitat de supervivència dels Borbons

→ ÀNGEL RAMOS

En començar el segle xx, a Europa tots els Estats eren monarquies si exceptuem França, Suïssa i San Marino. Un segle després, només set dels quinze membres de la Unió Europea tenen aquesta forma d'Estat. Fora de l'Europa Occidental, la monarquia és una espècie en franca extinció: Només vint-i-sis dels cent vuitanta-vuit països membres de l'ONU tenen un rei, sultà, emir, príncep o xeix. I per quins set sou la suprema autoritat de l'Estat espanyol és una qüestió de codi genètic i no depèn de la voluntat democràtica dels ciutadans?

Per respondre a aquesta pregunta i per explicar-nos la inversemblant capacitat de supervivència dels Borbons acaba d'aparèixer *Los últimos Borbones* de l'escriptor i editor Rafael Borràs, publicat per Flor de Viento, el di-

rector de la qual també és, un il·lustre republicà: Ramon Serrano.

Borràs que ja havia desbrossat la personalitat de Don Juan i Alfons XIII a *El rey de los rojos. Don Juan de Borbon, una figura tergiversada* (1996) i *El Rey perjuro. Don Alfonso XIII y la caída de la Monarquía* (1997) es proposa ara amb *Los últimos Borbones* explicar-nos el perquè «vius o morts els Borbons retornen sempre a Espanya».

Després d'analitzar el regnat d'Alfons XIII, caracteritzat pel «borboneo», allò que Claudio Sánchez Albornoz definia com «chulerías reales» i per la vulneració sistemàtica de les atribucions que la Constitució atorgava al monarca, seduït per la Itàlia de Mussolini i per les aventures militaristes del Nord d'Àfrica, el regnat d'Alfons XIII és salvat *in extremis* pel cop d'Estat del capità general de Catalunya, Miguel Primo de Rivera. L'«impuls sobirà» al cop era evident per tothom i la caiguda del dictador comportaria la del rei. Un rei bel·ligerant contra la República: dona suport a la sanjurjada de 1932, alenta la creació del partit alfonsí Renovación Española i participa de ple en el cop d'estat del 1936 gestionant davant la Itàlia de Mussolini l'enviament d'avions cap al bàndol insurgent...

El judici que Borràs fa de Don Juan, que les atzaroses

circumstàncies de la família reial col·loquen en primer terme en la línia successòria d'Alfons XIII, és el d'algú que segons les circumstàncies de cada moment fou «un sequaç entusiasta i un opositor ineficax del general Franco». «El més il·lustre zero a l'esquerra de la història d'Espanya» —en encertada definició de Santiago Carrillo— no tenia altra convicció política que la de fer-se amb el poder. Ens ho ratifica una persona de l'entorn del mateix comte de Barcelona, l'actual director de *La Razón*, Luis María Ansón: «...en la contesa entre Don Juan i Franco, les posicions ideològiques varen comptar poc. Es tractava senzillament d'una lluita a mata-degolla pel poder».

I arribem a Juan Carlos I. Si la màxima magistratura de l'Estat recau avui en la figura de Juan Carlos és, bàsicament, perquè el 23 de juliol del 1969 jura lleialtat a Franco i als «Principios del Movimiento Nacional y demás Leyes Fundamentales del Reino» esdevenint així successor «a títol de Rei» del general Franco. Ens trobem doncs davant una «monarquia visigòtica», una monarquia de nou encuny, la Monarquia del 18 de juliol, en definitiva la Monarquia de Franco. Ho explica Fernández de la Mora, ministre de Franco entre 1970 a 1973: «Cap monarca espanyol havia fet pel seu hereu allò que va fer Franco

pel príncep, perquè no es va limitar a aplicar el dret successor tradicional sinó que, literalment, el va fer rei gairebé des del no res».

Los últimos Borbones acaba repassant la pugna entre Don Juan i Juan Carlos I per la corona, tot el procés de transició —de la qual la Monarquia és la penyora més evident— amb figures tan insidioses com les de Torcuato Fernández-Miranda com un del seus grans artífexs i fent unes reflexions sobre la legitimitació dinàstica i democràtica de Juan Carlos com a cap de l'Estat.

Recull el llibre unes declaracions del monarca a Vilafranca prou reveladores d'algunes de les «herències» del Borbó: «...allò sorprenent sobretot fou la força amb que les seves mans [es refereix a les de Franco] premeren les meves per a dir-me que l'única cosa que em demanava era que preservés la unitat d'Espanya». Hem de reconèixer que Juan Carlos s'ha esforçat en no decebre aquell mandat del Generalísimo.

El llibre d'en Rafael Borràs serveix per entendre quanta raó tenia Cánovas del Castillo quan deia que els espanyols havien de fer-se perdonar quatre vergonyes: la intolerància religiosa, «los pronunciamientos», la verola i els Borbons. La lectura de les seves pàgines dona una visió ajustada del que són i del que han estat els Borbons.

The Ecologist, ara en espanyol

→ ÀNGEL RAMOS

The Ecologist, la prestigiosa revista britànica, acaba de treure una nova edició en espanyol amb el repte d'informar «...sobre tot allò que està passant, amb tots els detalls, caigui qui caigui, però sense derrotismes, amb la il·lusió de crear sinergia entre els sectors de la societat amb capacitat d'aportar solucions locals als grans problemes globals de la nostra era».

En aquest primer número hi podem llegir, entre d'altres, articles sobre la indústria química, un reportatge de com els pesticides afecten la salut dels infants i un debat entre el director de l'edició britànica de *The Economist*, Bill Emmott i l'experta en medi ambient Vandana Shiva sobre el destí dels països en vies de desenvolupament.

Dirigida per Montserrat Arias, la publicació aspira a seguir la petja de la seva homònima britànica.

Espai Mallorca apropant les Illes al Principat

Amb encara no dos anys de vida —fou inaugurat el 25 de setembre de 1998— aquest centre cultural del carrer del Carme de Barcelona ha acomplert, amb escreix, allò que va justificar la seva creació: la difusió i promoció de la cultura catalana feta a les Illes Balears.

Un mercat natural

Espai Mallorca neix de la constatació de la manca de fluïdesa i d'articulació en matèria cultural entre el Principat i les Illes Balears, una situació a la qual vol posar-hi remei esdevenint un aparador de tota la producció cultural illenca (editorial, musical, d'espectacles, d'arts plàstiques...) per donar-la a conèixer a qui és el seu públic natural, mitjançant taules rodones, presentacions de llibres, concerts...

Espai Mallorca neix de la col·laboració entre la iniciativa privada (el Gremi d'Editors de Balears, l'Associació Independent de Galeristes de les Balears, el Foment de Turisme de Mallorca, l'Obra Social de la Caixa, el grup de comunicació Di7 i el segell discogràfic Blau-Discmedi) i la iniciativa pública (el Consell Insular de Mallorca i el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya dins del marc d'un conveni signat entre ambdues institucions).

L'**Espai Mallorca** ha estat dirigit des de la seva posada en marxa per Sebastià Alzamora, el qual acaba de ser nomenat director de promoció del llibre, del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, sent substituït per Francesc Llompart.

Un espai obert a tothom

Durant els quasi dos anys de vida de l'**Espai Mallorca** han passat per les seves instal·lacions la major part dels creadors culturals de les Illes: els escriptors Baltasar Porcel, Valentí Puig, Antònia Vicens, Gregori Mir, Biel Mesquida, Bartomeu Fiol, Maria de la Pau Janer, Carme Riera, Maria Antònia Oliver, Ponç Pons; els professors universitaris Joan Veny, Isidor Marí; el fotògraf Toni Catany; els actors Pep Tosar i Lluís Massanet; els artistes plàstics Manolo Ballesteros, Manuel Ros, Antoni Llabres; el director del Conservatori de Música i Dansa de les Balears, Josep Prohens, el baríton Joan Pons...

Tot i que la seva funció específica és la de donar a conèixer la producció cultural de les Illes Balears al Principat, a l'**Espai Mallorca** també s'hi pot trobar una mostra de la gastronomia de les Illes i una cafeteria gestionada per Via Fora! que completen l'oferta d'aquesta institució.

L'**Espai Mallorca**, a més, està obert a totes les entitats i iniciatives de la societat civil de Barcelona i de Catalunya per tal que se sentin implicades en l'Espai, que el coneixin, que en facin ús i que sigui d'alguna manera casa seva.

Nascut el 1972 a Lluçmajor, llicenciat en Filologia Catalana per la UIB. D'esquerres i nacionalista «mentre no quedi més remei». Creador i crític literari, ha publicat poesia i novel·la. Recomana, El Mar, la pel·lícula d'Agustí Villaronga, «una adaptació cinematogràfica molt difícil que demostra que el bon cinema català és possible»

ANGEL RAMOS

Sebastià Alzamora «A Mallorca arriben els productes culturals del Principat, però no a l'inrevés»

→ ANGEL RAMOS

Si la nostra cultura funcionés normalment, tindria algun sentit l'Espai Mallorca?

Sempre he dit que la bona notícia seria que l'Espai Mallorca no hagués d'existir. Ara, senzillament, aquesta normalitat de comunicació cultural no es produeix. Paradoxalment la comunicació és pitjor des que existeixen les comunitats autònomes.

La manca de comunicació es produeix en les dues direccions?

No, la deficiència no és recíproca. A Mallorca arriben els productes culturals del Principat, però no a l'inrevés. Els llibres, els discos, TV3... són rebuts, i ben rebuts, i consumits, pel públic illenc però en canvi no passa al revés. I com que el mercat balear és massa reduït per subsistir, aleshores per pura qüestió d'estratègia de mercat i també per pura qüestió cultural s'ha de pensar en l'oportunitat de crear un espai com aquest que serveixi una mica d'aparador i de desmentidor de tòpics.

Tòpics? En quin sentit?

En el sentit de «la illa de la calma». Molt sovint la gent desconeix i se sobta quan veu la gran producció cultural i editorial de Mallorca.

No creus que existeix un cert desdeny de «Barcelona» cap a la producció cultural de la «perifèria»?

No és desdeny, és pur desconeixement. La simpatia hi és tota i les bones intencions, però el desconeixement és molt profund. La gent quan els hi parles de literatura feta a Mallorca sabran citar els quatre o cinc noms de referència, però no sabran anar més lluny i és una autèntica llàstima. Un cas paradigmàtic és el de Bertomeu Fiol, un excel·lentíssim poeta que porta quaranta anys publicant a Ma-

llorca. I ara, unint esforços entre tots, comença a ser valorat i reconegut, i una editorial important com és Proa li publica les obres completes. Això és una excepció i no la tònica general.

El president balear Francesc Antich va inaugurar el darrer curs de l'Institut d'Estudis Catalans fent una crida perquè el Principat s'involucrés més a tenir uns lligams més forts amb les Illes i el País Valencià...

És molt positiu que un president de les Balears parli en aquests termes, quan els anteriors presidents més aviat anaven en sentit contrari.

En general com valoren les expectatives que ha generat el govern del Pacte de progrés?

El Pacte de progrés ha aixecat per primera vegada il·lusió a les Illes Balears entre molts ciutadans després d'anys d'apatia i de conformitat amb un estat de coses que semblava que no havia de variar per res.

i la gestió del conseller de Cultura Damià Pons?

La gestió de Damià Pons com a conseller a mi em sembla realment modèlica. Ja ho va ser en el Consell Insular i ho està sent ara. No cal oblidar que Damià Pons abans que un polític és un intel·lectual i un coneixedor profund de la cultura catalana i està aplicant aquest coneixement en mesures que crec que eren de primera necessitat de fa molts anys.

Com valoren la feina de l'Obra Cultural Balear (OCB) i la possibilitat de col·laboració amb ells?

Ja hem fet coses conjuntament. Alguna activitat d'OCB ha passat per Espai Mallorca. La relació que mantenim amb l'OCB i el seu president Antoni Mir és excel·lent. La feina que ha fet OCB és molt important. En èpoques més aviat difí-

cils gairebé era l'única entitat no política de qui se podia esperar algun tipus d'iniciativa per la llengua, la cultura i l'autogovern de les Balears. Han promogut algunes mobilitzacions importantíssimes. El fet que ara hi hagi un govern més propici no ha de servir perquè baixi la guàrdia sinó perquè exigeixi amb més força que mai tot allò que ha vingut exigint fins ara.

Es parla de posar en marxa mitjans de comunicació autònoms. Què en saps d'això?

Poca cosa. La voluntat hi és. Crec que és una cosa de primera necessitat i seria molt interessant, si arriben a funcionar mitjans audiovisuals, que es puguin veure a Catalunya. Perquè a més a més, TV3, ha estat un instrument de relació i de normalització molt important entre Catalunya i Balears. Els ciutadans de peu, des que veuen TV3 coneixen molt millor Catalunya i s'hi senten molt més propers. I en fi, el que sí és veritat és que això és molt complex, s'ha de fer bé i m'imagino que anirant fent-ho. Sé que és una de les prioritats d'aquest govern. El que no sé és en quin termini. Esperem que ho vegem.

S'ha valorat la possibilitat d'obrir altres seus de l'Espai Mallorca?

S'ha valorat i tot i que no és una prioritat, mai s'ha deixat de banda aquesta idea. Crec que valdria la pena. Hi ha una sèrie de punts on estaria molt bé que hi hagués un Espai Mallorca, com és ara València, evidentment. Crec que seria el primer lloc on hauria d'anar. I Madrid també seria un lloc oportú de la mateixa manera que existeix la Libreria Blanquerna amb qui tenim una molt bona relació i on es present el llibre de Mallorca i les Balears.

